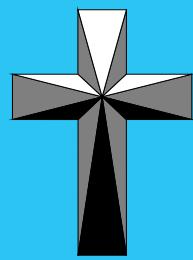

Riječ

List župe Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna, godište 16., br. 32., 2017.

Riječ

Osnivač i izdavač: Župa Presvetoga Trojstva
Blagaj-Buna

Odgovara: don Nikola Menalo, župnik

List ureduje: Medijska sekcija Hrvatske katoličke mlađeži Buna

Uredničko vijeće: don Nikola Menalo, don Ivan Bijakšić, Marlena Trlin, Mateo Trlin.

Lektor: don Nikola Menalo

Adresa: Pastoralni centar bl. Alojzija Stepinca,
88202 Buna

Tel/fax: 00387/36/480-600

List se uzdržava dobrovoljnim prilozima.

Potporu listu kao i župnoj zajednici možete slati na žiroračun otvoren kod Unicredit banke BH.

Broj računa: 3381002202726268;

Ono što treba znati svaki župljanin naše župe

Župni ured Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna
smješten je u

Pastoralnom centru bl. Alojzija Stepinca na Buni
tel./fax: 036 480 600;

e-mail: zupni.ured.blagaj-buna@tel.net.ba

www.zupablagajbuna.ba

Don Nikola Menalo, župnik
Don Ivan Bijakšić, župni vikar

Svete mise slavimo:

nedjeljom u 8, 9³⁰ i 11 sati i radnim danom kroz tjedan u 7³⁰ i 18 sati

(prema rasporedu u Župnom listu)

svake posljednje nedjelje u mjesecu sv. Misa u Blagaju

U ovom broju donosimo:

Župnikov proslov

stranica 4

Godina biskupa Žanića

stranica 10

Predstavljanje knjiga

stranica 20-21

Svetkovina Presvetoga Trojstva

stranica 25

Prva Pričest i Krizma u župi

stranica 26-27

Duše kojih se nema tko spomenuti

stranica 34-35

Statistika

stranica 44

Uz Pavlovu božićnu čestitku Titu

Pavao apostol, između svojih stotinjak suradnika i poznanika imenito spomenutih u Novom Zavjetu, imao je vrloga učenika, Tita, "pravoga sina po zajedničkoj vjeri" (Tit 1,1), koji se u neka doba našao s njime u Rimu u apostolskom timu. Odатле su Pavlovim nalogom i s oduševljenjem otisli "Krescencije u Galaciju, Tit u Dalmaciju" (2 Tim 4,10). U sebi se nemalo radujemo pri samoj pomisli da se misionar Tit Antiohijac nije mogao suzdržati a da se iz obližnje Dalmacije ne otisne uz Neretvu do Mostara da u ljudska srca zasije Evandelje ovom hercegovačko-neretvanskom prodolinom. Obavivši s uspjehom povjerenu mu zadaću, vratio se u Rim, s Pavlom otputovala na Istok, gdje ga je Apostol narodā osobno "ostavio na Kreti" da kao episkopos "po gradovima postavi prezbiterе" (Tit 1,5). Uskoro mu je uputio i konkretne smjernice u pastoralnoj poslanici od tri poglavља, vjerojatno oko 66. godine. U njoj mu čestita i Božić u kratkoj rečenici s prebogatim teološko-duhovnim sadržajem (Tit 2,11-13), koji čitamo na ovogodišnjoj Polnoćki, i kojim i mi čestitamo Božićno-novogodišnje blagdane hercegovačkomu puku i kleru.

Pojavila se doista milost Božja: Božanska se milina, u prošlim vremenima sakrivena, po čudesnu i otajstvenu Utjelovljenju Sina Božjega iz krila Djevice Marije ukazala u Djetuetu Isusu rođenu u betlehemskoj štalconi idući u susret ljudskim bićima koja u srcu imaju slobodna mjesta za njega;

spasiteljica svih ljudi: Ta božanska milost-milina tako je široka da je moćna obuhvatiti sve ljude i narode i tako učinkovita da može proizvesti i vremenito i vječno spasenje svima. Ali Božja ponuda očekuje voljan

pristanak svakoga srca, da se ne kaže da je nešto na silu i varku;

odgojila nas da se odrekнемo... Mi po naravi, ranjenoj iskonskim grijehom praroditeljâ, životno rastemo ali ne uvijek u pravom smjeru. Zarastemo i u divljinu. Zato nam je potreban odgoj srca i pouka uma, stalan ispravak, u prvom redu od roditelja, a pogotovo Božji odgoj koji nas uči i vježba u odricanju;

bezbožnosti i svjetovnih požuda: da odbacimo poganstvo i bezboštvo, kao i strastvene požude koje nas prijeće u istinskome rastu a koje ionako, kao svjetovne, ne možemo ponijeti na bolji svijet, nego ih se svjesno i svojevoljno odričemo i opredjeljujemo se za Boga; te razumno: po svim stupnjevima sposobnosti shvaćanja, snage pamćenja i moći zaključivanja;

pravedno: dajući Bogu Božje, bližnjima bližnje, a nama naše;

i pobožno živimo u sadašnjem svijetu: po-božno, po-Božjem-zakonu, u skladu s dvjema biblijskim zapovijedima ljubeći Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao sebe samoga, i po mjeri svih deset Božjih zapovijedi sa Sinaja;

iščekujući blaženu nadu: sada u ovom vremenu i prostoru protegnuti između početna stvaranja i konačna spasenja iščekujući ostvarenje nade koja ne vara i ne postiđuje, koja nas u duhu čini blaženima, nade u premilosrdno Srce i

i Pojavak slave velikoga Boga: i milosrdnu presudu da se nađemo u stanovima koje nam je Spasitelj pripravio a i mi ih molili bogoobličnom vjerom, ufanjem i djelima ljubavi - nebeskim darovima sve radi slave maloga Božića - velikoga Boga

i Spasitelja našega Isusa Krista!

- Te istaknute Pavlove čestitarske riječi: milost spasiteljica svih ljudi, odgoj u odreknuću od bezbožnosti i strasti, nepožudan život u razboru, pravednosti i pobožnosti, blažena nada u drugi dolazak jedinoga Spasitelja čovječanstva, Isusa Krista - velikoga Boga, koji "sebe dade za nas, da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela" (Tit, 1,14), neka prate i razvedruju sve vjernike, redovnike, svećenike i ljude dobre volje u Božićno doba i kroz sve dane Nove 2017. godine!

Početkom došašća, 2016.

Ratko Perić, biskup

Kratki prikaz duhovnoga života župe

Od *Riječi* do *Riječi* ili od Božića do Božića dug je hod iako brzo proleti. Kad bi se koraci brojali, bilo bi ih mnogo. Kad bi se riječi brojale, bilo bi ih još više, a kada bi se misli brojale, ne bi se mogle prebrojati. Ali uz misao vječnoga Oca i uz Riječ koja je došla među nas lakše je i hoditi i govoriti i misliti. U našim pismenim koracima ili često puzanju po papiru ili računaru možemo biti zadovoljni poput maloga djeteta koje je tek prohodalo te je to za nj veliki iskorak pa tako i za nas - svaki je novi broj *Riječi* iskorak duha i uma. Nakon izdavanja prošlogodišnje *Riječi* koraci su nas poveli u blagoslov obitelji naše župe. To su bili radosni trenutci s još veselijim božićnim čestitkama. Na kraju blagoslova statistika je pokazala da nas je još više u župnoj zajednici. Bogu hvala iako su se mnogi odselili u europske zemlje tražeći bolju budućnost!

Sredinom veljače proslavili smo blagdan bl. Alojzija Stepinca. Kroz trodnevnicu gostovali su nam svećenici: don Mladen Šutalo iz župe sv. Ivana iz Mostara, don Gordan Božić iz župe Domanovići, biskup Ratko Perić iz Mostara, koji je predslavio svečanu Misu druge večeri trodnevnice a nakon Mise u našoj dvorani predstavljena je njegova najnovija knjiga duhovnih vježbi "Kristove poruke sedmerim Crkvama". Knjigu je predstavio don Davor Berezovski, župni vikar u mostarskoj katedrali. Na sam blagdan bl. Alojzija Stepinca gostovao nam je biskup katarski mons. Ilija Janjić. Slavlje se protegnulo i sljedeća dva dana: sutradan na blagdan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika misu je predslavio don Stjepan Lončar, župnik u Brelima zajedno

sa svojim pjevačima dok je u nedjelju sv. Mise predvodio postulator kauze za proglašenje svetim bl. Alojziju Stepincu, mons. Juraj Batelja iz Zagreba. Na drugu nedjelju mjeseca lipnja proslavili smo svetkovinu Presvetoga Trojstva. Svetu Misu predvodio je don don Ilija Petković, katedralni župni vikar, a

pod sv. Misom pjevao je zbor Teološko-katehetskoga instituta iz Mostara predvođen profesorom don Nikom Luburićem. Ako Bog da i sljedeće godine doći će mladi studenti sa svojim neumornim profesorom, a mladomisnik će predvoditi misno slavlje. U misijskim koracima uvijek smo angažirani, a tu našu aktivnost preko svojih ruku najviše prebacuje žene i djevojke praveći kolače i prodavajući ih za potrebne. Priloge redovito šaljemo za potrebe misije Kisongo gdje djeluju naša dva bivša župnika don Velimir i don Bernard. Mi ih se s radošću sjetimo u molitvama. Dok ste u našim srcima i molitvama, budite glasnici Velikoga Kralja tamo gdje palme cvatu. Naše korake pružali smo i prema hodočasničkim mjestima, ne samo prema Hrasnu u korizmenom

pokorničkom pohodu ili na Kraljicu Mira, nego i u Deževice s „Veronikama“ te u Mariju Bistrigu s drugim župljanima, sa zborom mlađih u Kreševo i Mostar na zborovanje. Također su nas posjetili i bogoslovi iz Katoličke bogoslovije u Sarajevu zajedno sa svojim odgojiteljima. Svi ovi susreti ostave neizbrisiv trag u našim sjećanjima.

Najdraži koraci bili su oni pravopričesnički i krizmanički. Dječja nasmijana lica 27 pravopričesnika i razdragani osmjesi 22 krizmanika uvelike su razveselili obitelji i župu. Neka vas obje osobe Presvetoga Trojstva zajedno s Ocem vode u životu te znate kome ste povjerovali. K Ocu nebeskom preselilo je 18 osoba iz naše župe koji su ubilježeni u Maticu umrlih. Ti im Gospodine podari mjesto u svome nebeskom kraljevstvu. O smrti treba razmišljati, ali ima onih koji po prirodi o njoj manje misle, a to su mladi pred kojima je život. Oni su ove godine krenuli na svoje hodočašće u Vukovar na Susret hrvatske katoličke mladeži. Bili su smješteni u Vinkovcima. Lijepo ih je bilo vidjeti i kada se mole i kada se druže. Lijepo ih je vidjeti kada koračaju prema župnoj dvorani srijedom navečer. Iako umorni i gladni još više im je stalo da uzdignu duh u lijepom predavanju, u kakvoj korisnoj radionici da angažiraju i duh i tijelo, u nekoj dosjetljivoj asocijaciji ili radnoj akciji. Hvala ti, Trojedini Bože, na ovoj mladosti koja te neizmjerno voli. Za njima odmah po sličnim životnim stazama koračaju djeca, vjeroučenici nižih razreda koji ih u stopu prate te na vjeronauk 100 % dolaze. Već s mosta na Buni nazivaju: Hvaljen Isus, dumo, te trče i peticu nabacaju. Ne samo da nabacuju peticu rukom nego ih napretek nabacuju i u dnevnike školske i župne. Zahvalujem ti, Presveto Trojstvo, na živoj župnoj zajednici koja je prepuna dječje radosti. Poseban korak kojega treba spomenuti zakoračen je prijašnjih godina a bit će dovršen narednih mjeseci ili godina a to je uređenje naših vitraja, koje smo uspjeli ugraditi u 12 prozora na crkvi zajedno s dva bočna križa. Ostalo nam je pročelje crkve koje bismo gledali završiti što je moguće prije kako bi nam crkva bila uljepšana. Nadat se da će do Sterpinčeva zasjati i pročelje. Svo umjetničko blago bunske crkve pretočili smo u prigodni dvanaest listni kalendar kojega smo ponudili vjernicima ovih dana kao trajnu uspomenu na našu crkvu. Od svega nam je najdraže da se imamo gdje Bogu moliti i preko ove crkve Bogu žrtve prikazivati. Presveto Trojstvo prosvijetli nas da joj i titulara izaberemo te možda i sljedeće godine crkvu posvetimo. Korak po korak osvrnuh se na prošlu godinu. Neka nam ova godina bude poticaj da se molimo za nova redovnička i svećenička zvanja, a da Bog providi te se i u našoj župi koja Mlada Misa održi. Sve na veću slavu Božju!

don Nikola

Djetešće nam se rodilo

Djetešće nam se rodilo

U jasle se položilo

Isuse mileni, Bože moj

Srce ti dajem da sam tvoj.

Sin Boga Oca i Bog sam

S neba na zemlju siđe k nam

Isuse mileni, Bože moj

Srce ti dajem da sam tvoj.

Čista ga Djeva rodila,

I svojim mlijekom dojila

Isuse mileni, Bože moj

Srce ti dajem da sam tvoj.

Isus mu ime Otac da,

Da nas otkupi, posla ga

Isuse mileni, Bože moj

Srce ti dajem da sam tvoj

VATIKAN: Zajedničko priopćenje mješovitoga povjerenstva o bl. Alojziju Stepincu

Na posljednjem zasjedanju mješovitog povjerenstva koje je imalo zadatak zajednički razmotriti život kardinala Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskog rata, članovi obiju strana dali su zajedničko priopćenje za javnost, koje donosimo u cijelosti.

Zajedničko priopćenje

Dana 12. i 13. srpnja 2017. okupili su se u Domu Svete Marte (Domus Sanctae Marthae) u Vatikanu, na svomu šestom i posljednjem sastanku i pod predsjedanjem Oca Bernarda Ardure, predsjednika Papinskoga vijeća za povijesne znanosti, članovi Mješovite komisije hrvatskih katoličkih i srpskih pravoslavnih stručnjaka na zajedničko razmatranje lika kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog.

U ime Hrvatske biskupske konferencije bili su prisutni: kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački; mons. Antun Škvorčević, biskup požeški; mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski; dr. Jure Krišto i dr. Mario Jareb iz Hrvatskoga instituta za povijest.

U ime Srpske Pravoslavne Crkve bili su prisutni: g. Amfilohije, mitropolit crnogorsko-primorski; g. Porfirije, mitropolit zagrebačko-ljubljanski; g. Irinej, episkop novosadski i bački; g. Jovan, episkop pakračko-slavonski; i prof. dr. Darko Tanasković, stalni predstavnik Republike Srbije pri UNESCO-u.

Nazočni su prepoznali velikodušnost pape Franje

koji je dobrohotno prihvatio molbu patrijarha Srpske Pravoslavne Crkve Irineja, i odlučio je ustanoviti Komisiju.

Svi su članovi zahvalni na srdačnom ozračju, u kojem su, s punom slobodom izražavanja, mogli ispuniti zadaću povjerenu Komisiji, to jest pristupiti zajedničkom razmatranju života kardinala Stepinca. Od početka rada Komisije članovi su bili svjesni da je postupak kanonizacije kardinala Stepinca u isključivoj mjerodavnosti Pape. Priznaju također da svaka Crkva ima vlastite kriterije za postupak kanonizacije.

Članovi Komisije složili su se također da je njihov rad omogućio bolje razumijevanje povijesti u godinama između Prvoga svjetskog rata i 1960., godine smrti kardinala Alojzija Stepinca. Moglo se također osvijetliti život i službu jednoga uglednoga katoličkog Pastira u osobito teškom povijesnom razdoblju.

Došlo se do zaključka da su različiti događaji, nastupi, spisi, šutnja i stajališta još uvijek predmet različitih tumačenja. U slučaju kardinala Stepinca tumačenja koja su pretežito davali katolički Hrvati i pravoslavni

Srbi ostaju i dalje različita.

Proučavanje života kardinala Stepinca pokazalo je kako su sve Crkve bile izložene različitim okrutnim progonima i imale su svoje mučenike i ispovjedače vjere. U tom smislu članovi Komisije složili su se oko mogućnosti buduće suradnje, u pogledu zajedničkoga rada, kako bi podijelili sjećanje na mučenike i ispovjedače vjere dviju Crkava.

ZAGREB-MOSTAR: Nadbiskup Stepinac i biskupi u BiH

Katolički vjernici u BiH zahvalni su msgr. Jurju Batelji, postulatoru kauze bl. Alojzija Stepinca, mučenika, koji se nesebično dao na publikaciju Blaženikova crkvenog odnosa i kršćanske ljubavi prema hrvatskim katolicima u Bosni i Hercegovini. Citatelji će o tome naći gradiva za razmišljanje u ovoj knjizi, a ovdje bismo, predgovorno, istaknuli samo osoban i biskupski odnos zagrebačkoga nadbiskupa Stepinca prema subraći u episkopatu u BiH. Stepinac je kao Nadbiskup, svjestan svoje suodgovornosti u Biskupskom kolegiju, za sva tri svoja pohoda Hrvatima u BiH našao povoda u određenim biskupskim svečanostima. Tako je godine 1938. obilježena 25. obljetnica biskupstva banjolučkoga biskupa Joze Garića i 30. obljetnica biskupskoga ređenja vrhbosanskoga nadbiskupa Ivana Šarića. Godine 1939. bilo je biskupsko ređenje Smiljana Franje Čekade u Sarajevu, koji je bio izabran za pomoćnoga biskupa vrhbosanskomu nadbiskupu, a 1942. sudjelovao je zajedno s nadbiskupom Šarićem u biskupskom ređenju Petra Čule u Mostaru. Nadbiskup je Stepinac mogao na najmjerodavniji i najodgovorniji način razmjenjivati misli i sugerirati rješenja u razgovorima s kolegama biskupima o stanju

Katoličke Crkve u državi i društvu: i za kraljeva režima u Beogradu i za NDH - vladavine u Zagrebu i za komunističke vlasti opet u Beogradu. Sedam je takvih biskupa koji su djelovali u BiH za Stepinčeva života. Idemo po kronološkom redu. Stadler (1843.-1918.) – Stepinac (1898.-1960.). Živjeli su istodobno 20 godina, od Stepinčeva rođenja 1898. do Stadlerove smrti 1918. Josip Stadler samo u Sarajevu, a Stepinac u Krašiću, Zagrebu i na talijanskom bojištu. Obojica su studirala na Papinskom sveučilištu Gregorijani kao pitomci Papinskoga zavoda Germanicuma-Hungaricum, pod vodstvom otaca isusovaca, i to Stadler 1862.-1869., a Stepinac: 1924.-1931. Obojica doktori filozofije i teologije. Zajedničko im je i to da su obojica bila svećenici Zagrebačke nadbiskupije i da su obojica postala nadbiskupima, Stadler u Sarajevu 1881., u trideset osmoj, Stepinac u Zagrebu, kao koadjutor, 1934., a rezidencijalni 1937., u trideset devetoj godini života. Tako mladi Nadbiskupi, a tako snažni i zreli Nadpastiri! Hoće se duh, a ne dob! Obojica uzorni i neustrašivi zastupnici Božjih i crkvenih prava. Obojica veliki ljubitelji Svetoga Pisma: Stadler je preveo Evandelja i Djela na hrvatski u Sarajevu, a Stepinac je protkao sve svoje poslanice, propovijedi, spise i pisma biblijskim navodima. Obojica dobri poznavatelji biblijskoga, teološkoga i moralnoga nauka Crkve; laki i spremni na riječi i na peru, rado pisali i knjige izdavali. Nije poznato da su se Stadler i Stepinac ikada susreli, a Stepinac je mogao slušati pohvalne priče o svome desetljjećima starijem kolegi u vrijeme svoga studija u Vječnom gradu. Barem onu da je Stadler kao izvrstan poznavatelj latinskoga jezika bio „stenograf“ na Prvom vatikanskom koncilu (1869.-1870.). Teško je reći da su njih dvojica najveći hrvatski biskupi – da parafraziramo don Ivana Tomasa – ali tko pozna veće od njih dvojice?! Uostalom najveća im pohvala dolazi od same Apostolske Stolice: kardinal je Stepinac proglašen blaženim, 1998. – na stogodišnjicu rođenja, i to 3. listopada – obljetnicu

montirana suđenja u Zagrebu 1946., a nadbiskupu je Stadleru otvoren dijecezanski proces u Sarajevu 2002., od kada nosi naslov Sluge Božjega. Proces je prenesen na Svetu Stolicu 2008. Očekuje se dovršenje Pozicije i, naravno, čudo, da bi bio proglašen blaženim.

Mišić (1859.-1942.) - Stepinac. Imenjaci sv. Alojzija. Surađivali su na zajedničkim Biskupskim konferencijama u Zagrebu od 1934. do 1940. Prigodom prvoga pohoda ovoj bosansko-hercegovačkoj zemlji Stepinac se u pratnji križevačkoga vladike Njaradija, susreo s biskupom Mišićem u Duvnu, 24. lipnja 1938., tako stoji u Kronici biskupije, str. 286: „U isto vrijeme kad je Ordinarij došao u Duvno po dužnosti u s. vizitu i s. krizmu, stigao je preko Livna u Duvno Njeg. preuzv. Nadbiskup Stepinac Dr. Alojzije iz Zagreba u pratnji Križevačkog biskupa Dr. Njaradija Dionizija. Sva trojica zajedno u pratnji vjernika unišli smo u grad Duvno, otišli svečano u crkvu, adorirali Sanctissimum [Presveto]. Onda iza pozdrava dijecezanskoga Biskupa učinjena u crkvi jednom i drugom Biskupu, Nadbiskup Stepinac ko hrvatski metropolita odgovorio je, i blagoslov vjernom narodu podijelio. Iza posjeta u crkvi Sanctissimo, otišli smo u župni stan. Ručak pripravljen, ručali smo, onda pohodili novogradjevinu millenijsku crkvu u Duvnu. Slikali se pred crkvom, nakon čega otišao je Nadbiskup Stepinac i biskup Njaradi prema Posušju na Brijeg...“. Biskup Mišić, osamdesetgodišnjak, nije mogao doći u Zagreb na zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije za vrijeme rata, ni na prvo u lipnju, ni na drugo u studenome 1941., ali je na ovo drugo poslao opširno izvješće o stanju u hercegovačkim biskupijama.

Garić (1870.-1946.) – Stepinac. U isto doba živjeli 48 godine, a kao biskupi 12 godina. Stepinac je došao Jozi Gariću na proslavu 25. obljetnice biskupstva, 1938. godine u Banju Luku, kada je napravio pravu turneju kroz BiH. Zajednički su napisali Pastoralnu poslanicu 24. ožujka 1945. Kada se Stepinac prisjetio toga dokumenta, u zatočeništvu u Krašiću, 19. veljače 1956., kratko je komentirao s krašićkim župnikom Josipom Vranekovićem (Dnevnik, str. 464): „Kad je sve

išlo svršetku, pozvao je Pavelić biskupe, da i oni kažu svoju riječ. Sastao se uži odbor Biskupskih konferencija. Izdali smo deklaraciju, što je bilo sasvim na mjestu, da i mi izrazimo volju i pravo hrvatskog naroda. Potpisnici svi izmakli, a ostao sam sâm, da i za to odgovaram. Šarić je pošao vani. Garić isto tako - i brzo umro. Akšamović je zauzeo svoj stav. Šimraka zatvorili i slomili, a ti nadbiskupe plati za sve! Hvala Bogu! Ali mi ne znamo za mržnju i zato opraštamo rado svima: Nijemcima, Talijanima, ustašama, partizanima, a i nekima iz naših redova. [...] Ali danas, nakon 11 g. kad sve to gledam, uvjerena sam, sudeći po Fatimskoj poruci i prilikama, da će se 1960. g. sve smiriti u svijetu. [...] Ali jedno trajno stoji: Gospodin Bog nikada ne gubi bitku!“ Gospodin je kadar i prividan poraz u bitki pretvoriti u providnosnu pobjedu. Ove godine slavimo 100. obljetnicu fatimskih ukazanja.

Šarić (1871.-1960.) - Stepinac. Živjeli su u isto vrijeme 62 godine i umrli iste godine. Biskupovali od 1934. kao Nadbiskupi istodobno 26 godina, jedan kao vrhbosanski, i to 15 godina od 1945. do smrti u izgnanstvu, a drugi kao zagrebački od 1946. u zatvoru i zatočeništvu, do smrti iste 1960. godine. Muka živa i za jednoga i za drugoga. Stepinac je nosio lijepu uspomenu na nadbiskupa Ivana Šarića još od svoga raskida zaruka s djevojkom Marijom, kojoj je u posljednjem pismu citirao Šarićevu pjesmu „Orlu“, 1924. Stepinac je izabrao nadbiskupa Šarića kao svoga suposvetitelja u Zagrebu, deset godina poslije, na biskupskom ređenju, 24. lipnja 1934. A došao je nadbiskupu Šariću 1938. na proslavu 30. obljetnice biskupstva, što je opširno prikazano u ovoj knjizi, a Šarić Stepinu u Zagreb često je dolazio i kod njega odsjedao. Po nalogu Biskupske konferencije nadbiskup je Stepinac ovlastio nadbiskupa Šarića da prevede cijelo Sveti Pismo na hrvatski jezik, što je on učinio 1942. godine. Potkraj rata, od 6. svibnja do 5. lipnja 1945. nadbiskup je Šarić boravio kod nadbiskupa Stepinca u Zagrebu. Stepinu nije padalo na pamet napuštati Zagreb, spremjan dočekati ljutoga komunističkoga zmaja bez ikakve grižnje savjesti. Šarić se odlučio na odlazak u inozemstvo: preko Austrije i Švicarske

dopro je do Španjolske 1948. godine. Od više se biskupa i svećenika moglo čuti mišljenje, pa i od samoga kardinala Stepinca, što ovdje i msgr. Batelja bilježi, da je providonosnije što se sklonio u inozemstvo: „Sigurno je bolje, da je otisao van. Ovi bi ga tu mučili fizički i psihički. Skršili ga. Dao bi kakve ustupke ili izjave...“, u razgovoru s Vranekovićem (Dnevnik, 20. veljače 1953.).

Čelik (1894.-1958) - Stepinac. Budući da je Dragutin Čelik kao svetojeronimaš studirao Crkveno pravo u Rimu na Gregorijani, 1925.-1926., mogli su se viđati i u zavodu i na sveučilištu. Bili su istodobno biskupi sedam godina, Čelik u Banjoj Luci od 1951. do 1958. više pod hrpom rajčica, jaja i kamenja od strane progonitelja, negoli u miru Božjem, a Stepinac u zatočeništvu u Krašiću. Nadbiskup je znao za sve Čelikove nevolje. O njemu se redovito pohvalno izražavao, pa zato i nakon njegove smrti pokazuje kršćansku nadu da će mu Bog podariti vječnu slavu za pretrpljene dane na zemlji, bilježi auktor u ovoj knjizi.

Stepinac – Čule. Vršnjaci – generacija 1898. Čule se mogao susresti sa Stepincom i 1938. u Mostaru i 1939. u Sarajevu, a sam je nadbiskup Stepinac zaželio doći na Čulino biskupsko ređenje 1942., zajedno s apostolskim vizitatorom benediktincem Ramirom Marconeom, nakon što su Čulini kolege sa studija biskupi Burić i Lach otkazali zbog ratnih nevolja. Postulator Batelja o tome prenosi iscrpno izvješće. Stepinac je cijenio Čulinu hrabrost, ljubav prema Bogu, Crkvi, Svetoj Stolici, spreman i na najveća poniženja i zlostavljanja, koja je doista i podnio, i u Mostaru, i u Zenici u zatvoru, i u željezničkoj nesreći kod Vinkovaca. Više puta kardinal ističe da je biskup Čule mogao izići iz zeničke robije da je htio potpisati i popustiti pred komunističkim zahtjevima. Ne daje se „pomilovanje“ čovjeku koji je nepravedno osuđen na 11 i pol godina robije, nego se treba javno ispraviti nanesena nepravda!

Stepinac – Čekada (1902.-1976.). U isto vrijeme bili su na studiju u Rimu, Čekada kao svetojeronimaš studirao Pravo na Gregorijani (1926.-1928.), a Stepinac kao germaničar, bogoslov, pohađao Teologiju na istom sveučilištu. Uvijek su bili na per tu. Zajednički im je episkopat od 1939. do

1960. Nadbiskup Stepinac došao je na Čekadino ređenje u Sarajevo 1939. Već 1940. novi pomoćni vrhbosanski biskup Čekada premješten je za rezidencijalnoga biskupa u Skoplje, pa je od 1946. do 1949. bio banjolučki apostolski administrator. Zajedničko su Pastoralno pismo potpisali u rujnu 1945. godine, pod komunističkom vlašću. O tome je Stepinac rekao župniku Vranekoviću (Dnevnik, str. 523): Da nisu bili uza me Čule i Čekada, Pismo ne bi izišlo. Ali su onda prva dvojica platila cijenu na montiranu suđenju i osudi, a treći je bio nemilo progonjen. Stepinac i Čekada razmijenili su više pisama koja su donesena i u ovoj publikaciji.

U knjizi će čitatelji naći vrijednih misli i podataka iz Stepinčevih pisama koja je slao hercegovačkim svećenicima: msgr. Andriji Majiću, starijemu, biskupskom delegatu, dok je biskup Čule bio u zatvoru; don Aleksandru Borasu, župniku na Gabeli; don Marku Periću, župniku u Vinici i Šipovači. Srećom sva su pisma očuvana i ovdje objavljena.

Zahvaljujemo msgr. Jurju Batelji na njegovu monografskom pothvatu da iznese na vidjelo ove povijesne uspomene na događaje pohoda nadbiskupa Stepinca partikularnoj Crkvi u BiH od prije osamdesetak godina i stavi ih pred oči suvremenim čitateljima koji će, dok budu čitali ove retke, moći uzdignuti svoj uzdah Bogu da pogleda na zasluge blaženoga Alojzija mučenika i pomogne Katoličkoj Crkvi u ovoj zemlji koja doživjava svojevrsnu borbu.

Mostar, 8. svibnja 2017. – na zemaljski rođendan blaženoga Alojzija Stepinca.

+Ratko Perić, biskup

Objavljeno kao „Pozdravno slovo“ u knjizi J. Batelja, Blaženi Alojzije Stepinac i Hrvati u Bosni i Hercegovini, Zagreb, 2017., str. 9-15.

GODINA BISKUPA ŽANIĆA

U prigodi 100. obljetnice rođenja (20. svibnja 1918.) blagopokojnoga msgr. Pavla Žanića, mostarsko-duvanjskoga koadjutora (1970.-1980.), rezidencijalnoga biskupa i apostolskog upravitelja Trebinjsko-mrkanske biskupije (1980.-1993.), biskup Ratko Perić uputio je svim svećenicima, redovnicima i redovnicama, svemu Božjem narodu, Okružnicu za otvaranje "Godine biskupa Žanića". Okružnica u cijelosti.

Braćo svećenici, redovnici i redovnice, dragi Božji narode!

U sretnoj prigodi 100. obljetnice rođenja (20. svibnja 1918.) blagopokojnoga msgr. Pavla Žanića, mostarsko-duvanjskoga koadjutora (1970.-1980.), rezidencijalnoga biskupa i apostolskog upravitelja Trebinjsko-mrkanske biskupije (1980.-1993.), u dogовору са suradnicima odlučio sam, na slavu Božju i na dobro Crkve u Hercegovini, cijelu ovu godinu, od 20. svibnja 2017. do 20. svibnja 2018., posvetiti prouci života i djela ovoga vrijednog pastira naše Crkve i odana sina Apostolske Stolice. Biskup se Žanić pokazao kao neumoran širitelj Kraljevstva Božjega, propovjednik Istine i promicatelj kršćanske obitelji. Želimo vrjednovati teološko-crkvene i pastoralno-karitativne pothvate koje je on poduzimao i rješavao, a koji su i danas aktivni i plodove daju:

- Izgradnja i dovršenje katedrale Marije Majke Crkve u Mostaru;
- Crkva na kamenu - do sada 438 brojeva;
- Istoimena izdavačka kuća - do sada 144 naslova;
- Teološki institut - do sada 235 diplomiranih vjeroučitelja;
- Biskupijski caritas: s ustanovama i projektima Dječji vrtić, Centar za mlade, Rehabilitacijski centar, Obiteljsko savjetovalište, Mirjam, Nazaret, Emanuel, Betlehem, Betanija. Itd.
- Katehetski ured. Kler: od brige za svećeničke kandidate do Svećeničkoga doma. Itd.

„Godinu biskupa Pavla Žanića“, pod njegovim prezbiteriskim i biskupskim geslom: „U vjeri, nadi i ljubavi“, otvaramo u ime Božje sv. Misom za pokoj njegove plemenite duše, u petak, 19. svibnja 2017. u 18.00 sati, u župnoj crkvi sv. Petra apostola u Kaštel Novom, njegovoj župi rođenja i pokopa. Sv. Misu predvodi msgr. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski. Prije sv. Mise, u 17.00 sati, pohod Pokojnikovu spomen-grobu na mjesnom groblju i molitve za sve vjerne mrtve. Ovom najavom „Godine biskupa Žanića“ pozivamo vas:

- da se, prema svojim mogućnostima, okupimo na ovo Misno slavlje i svećano otvaranje Godine biskupa Pavla u Kaštel Novom;
- da vi župnici o svemu u nedjelju obavijestite povjerene vam vjernike, i
- da svi u svoje molitve uključimo pokojnoga Pastira ove Crkve.

O konkretnu programu Godine bit će pravovremeno obaviješteni.

Neka bude sve na veću slavu Božju, na čast Blažene Djevice Marije i svih Svetih Božjih i u zahvalan spomen na biskupa Pavla Žanića!

Sve vas iskreno i s poštovanjem pozdravljam
Mostar, 9. svibnja 2017.

+ Ratko Perić, biskup

Uz 25. obljetnicu biskupstva msgr. Ratka Perića, biskupa u Mostaru

Čestitarski autograf pape Franje biskupu Ratku

Papa Franjo, u prigodi 25.obljetnice biskupskega redenja, uputio je čestitku In hac beati Petri slavljeniku Ratku Periću. Čestitku na izvornom latinskom jeziku, koju je na svečanoj akademiji u Mostaru, 13. rujna 2017., pročitao i biskupu uručio tajnik Apostolske nunciature u Sarajevu, msgr. Giuseppe Trentadue, a u hrvatskom prijevodu pročitao msgr. Stjepan Kožul, kanonik Prvostolnoga kaptola u Zagrebu, prenosimohrvatski prijevod u cijelosti:

Časnomu bratu
RATKU PERIĆU
mostarsko-duvanjskomu biskupu
trajnomu trebinjsko-mrkanskому apostolskom
upravitelju

S ove Stolice blaženoga Petra, evo Nas radosno k tebi, časni brate. Potaknuti Kristovom ljubavlju svoj duh usmjeravamo na te u sretnu događaju tvoga života: sljedećega ćeš naime mjeseca rujna, darom predarežljivoga Boga, navršiti dvadeset i petu obljetnicu kako si primio biskupski red. A budući da Nam je znano kako si u obnašanju i svećeničke i biskupske službe djelovao spremnom marljivošću, ovom prigodom želimo s tobom kao brat s bratom porazgovoriti.

Još kao mladić, osjećajući se pozvanim slijediti Božanskoga Učitelja, nakon što si poхаđao Bogoslovni fakultet u Zagrebu, a potom Papinsko sveučilište Urbaniju, gdje si postigao magisterij i doktorat iz teologije, godine 1969. primio si svećeništvo za Trebinjsku Crkvu. Bio si župnik, nastavnik u Dječačkom sjemeništu u Dubrovniku, profesor u Vrhbosanskoj središnjoj međubiskupijskoj bogosloviji u Sarajevu, rektor Papinskoga hrvatskoga zavoda sv. Jeronima u Rimu i profesor Ekumenske teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijani.

Godine 1992. Vrhovni svećenik sveti Ivan Pavao II., uzimajući u obzir tvoje jasne darove duha i uma kao i stručnost u crkvenim stvarima, imenovao te mostarsko-duvanjskim biskupom koadjutorom te si, nakon godinu dana, preuzeo vodstvo iste biskupije,

kojoj je od prije trajno pripojena Trebinjsko-mrkanska apostolska uprava.

U obavljanju pastirske službe svim si se silama zalagao za vječno spasenje sebi povjerenih Kristovih vjernika, a bio si i brižljiv u obnavljanju crkvenih zgrada iz ratnih ruševina te si osobito, povezan s Učiteljstvom Crkve, očitovao ljubav i pratio kler kojemu si učvrstio ugled promičući njegov umni i duhovni život i crkvenu stegu. Znano Nam je, osim toga, da si poznat voditelj duhovnih vježbi i da si napisao nemalen broj knjiga. I u Rimskoj si kuriji surađivao kao konzultor Kongregacije za kler i Kongregacije za evangelizaciju naroda te kao član Papinskoga vijeća „Cor Unum“ [Jedno srce].

Primi, na kraju, časni brate, cjelov ljubavi i mira i Naše dobre želje povezane s ovim molitvama: Isus, Dobri Pastir dušā, po zagovoru Blažene Djevice Marije, neka te providnosno i milostivo čuva te obiljem višnjih darova osnažuje i obogaćuje. A svemu tomu neka kao posrednik i svjedok Naše bratske ljubavi bude Apostolski blagoslov, koji, sjećajući te se pri Gospodinovu žrtveniku, rado udjelujem tebi, svemu kleru i puku povjerenu tvojoj skribi, moleći od svih vas da se molite za Nas i za Naše petrovsko služenje.

Iz Vatikanskih dvora, dvanaestoga dana mjeseca kolovoza godine 2017., pete Naše velikosvećeničke službe.

Franjo

PREDSTAVLJANJE KNJIGA: *Pisma sedmerim Crkvama*

Drugu večer trodnevnice za blagdan bl. Alojzija Stepinca posjetio nas je biskup iz Mostara, član Mješovite komisije koja proučava ulogu kardinala Stepinca u ratnom i poratnom vremenu Drugoga svjetskog rata msgr. Ratko Perić. Svečanu sv. Misu predslavio je biskup u suslavlju s generalnim vikarom don Željkom Majićem, župnikom don Nikolom, kapelanom don Damirom i don Davorom Berezovskim dok je don Marin Skender ispovijedao vjerni puk. Pod Misom je pjevao dječji zbor „Put ljubavi“, a okupilo se i mnoštvo ministranata, koje je predvodio bogoslov Josip Radoš, koji se nalazi u Bogosloviji u Zagrebu. Biskup je u propovijedi istaknuo lik blaženoga Alojzija naspram zaručnici Mariji govoreći o pismima koje su jedno drugome pisali potičući vjernike kako treba i pismeno i usmeno stajati iza riječi i iza Riječi koja je tijelom postala. Nakon euharistijskoga slavlja prešli smo u dvoranu bl. Alojzija, gdje je predstavljenja 14. knjiga duhovnih vježbi biskupa Ratka Kristove poruke sedmerim Crkvama, Cnak, Mostar, 2016. Prigodnu riječ uputio je župnik dok je predstavljač knjige bio don Davor. Amfiteatar popunjen do posljednjega mjesta, nadodali još stolica i otvorili pregradni zid kako bi sav puk mogao sudjelovati. Osoba 122. Uvodničar je govorio o pisanom djelu duhovnoga pisca i biskupa koji je napisao preko 30 duhovnih knjiga. Od Biskupovih 40 knjiga, do sada objavljenih, gotovo se trećina odnosi na duhovne vježbe. Naime s knjigom koja je predstavljamo - Kristove poruke sedmerim Crkvama u izdanju Crkve na kamenu – Biskup je broj sedam, koji je znak punine, uduplao. - Sv. Ivan u Otkrivenju često koristi broj 7. Upotrebljava ga više od 50 puta. Na primjer: 7 Crkava, 7 anđela, 7 duhova, 7 svijećnjaka, 7 zvijezda, 7 ognjenih zubalja, 7 pečata, 7 rogova, 7 glava, 7 očiju, 7 čaša, 7 brjegova, 7 kraljeva, 7 zala, 7 gromova, 7 trubalja, 7 kruna itd. Tumači su uvijek govorili da broj 7 naznačuje puninu, cjelevitost, savršen broj. Ako je 7 znak punine onda je biskup u

duhovnom vježbanju uduplao svoju duhovnu puninu što bi i nama vjernicima, uz manji opseg posla od biskupova, dobro došlo.

Ako je izdao 14 knjiga duhovnih vježbi, onda možemo zamisliti koliko je samih duhovnih vježbi ili duhovnih obnova održao.

Ako je Biskup izdao četrnaest knjiga duhovnih vježbi i uživo održao toliko duhovnih obnova, razmatranja i nagovora, onda je to jasan pokazatelj koliko drži do duhovnoga života uopće!

Od svih 14 biskupovih knjiga samo jedna je „proročkoga“ sadržaja i ujedno je jedna i jedina knjiga apokaliptičkoga stila i proročkoga sadržaja u Novome Zavjetu. Knjiga ima dvadeset i dva poglavlja, a Biskup je o prva tri poglavlja sastavio 130 stranica, o svakom poglavlju četrdesetak stranica. U njima se govorи o Pismima i Porukama Sedmerim Crkvama u Maloj Aziji. Zapravo sva je Apokalipsa napisana tim Sedmerim Crkvama, koje brojčano predstavljaju puninu kršćanstva. Radi se o sedam izabranih gradova koji su ujedno prvočne apostolske biskupije ili dijeceze. A to su: Efez, što znači poželjan, Smirna = pomast-mirha, Pergam = gradina, Tijatira = požrtvovnost, Sard = nov, Filadelfija = bratoljublje i Laodiceja = pravedna odluka naroda. Otkrivenje spominje sedam takvih Crkava ili biskupija. To su sve gradovi ili velika naselja u današnjoj Turskoj, bilo na istom mjestu kao nekada, bilo udaljeno više kilometara od historijskih gradova, bilo da ih uopće više nema.

O knjizi i njezinu sadržaju govorio je biskupov nasljednik na dogmatskoj katedri našega TKIM-a, mr. don Davor Berezovski, čije izlaganje donosimo u cijelosti.

Zahvaljujemo Biskupu što nas je ponovno duhovno osvježio i čestitamo mu ovu četrnaestu knjigu duhovnih vježbi te zahvaljujemo na svim knjigama po kojima je mnoge vjernike duhovno osvježio, potaknuo i obogatio da mogu svjesnije i dublje živjeti svoj vjernički i ljudski život.

DON DAVOR BEREZOVSKI: PREDSTAVLJANJE KNJIGE “KRISTOVE PORUKE SEDMERIM CRKVAMA”

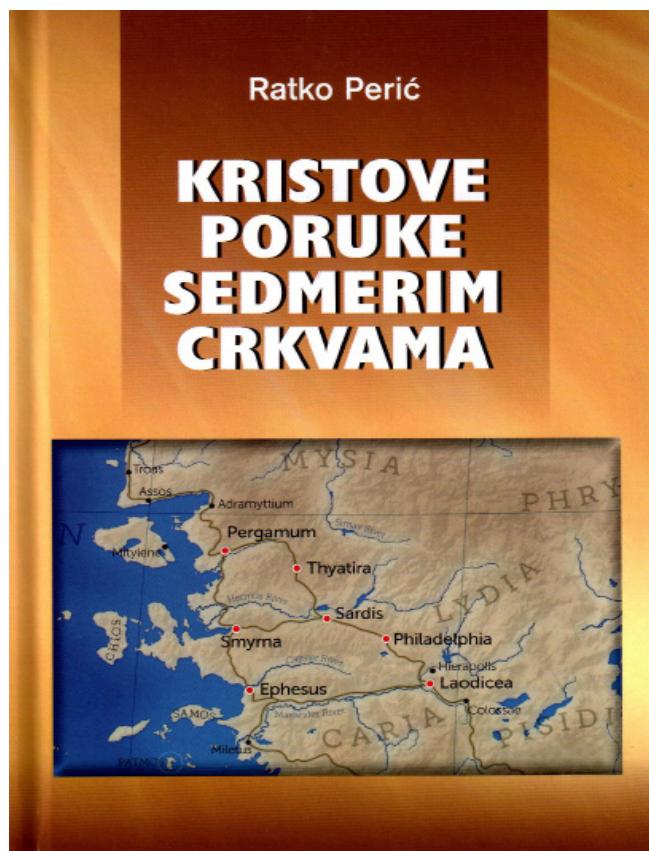
Pred nama je najnovija knjiga našeg biskupa Ratka Perića koja nosi naslov: „Kristove poruke sedmerim crkvama“. Podijeljena je na dva dijela: 1. dio – „Kristove poruke sedmerim Crkvama“ – što su zapravo duhovne vježbe koje je u različitim prigodama, otac Biskup održao svećenicima, bogoslovima i sjemeništarcima; i 2. dio – „Koncilske poruke Crkvi i suvremenom svijetu“ – odnosno kratki sažetak Dokumenata II. Vatikanskog sabora (održanog od 1962 do 1965 godine). U svojem večerašnjem predstavljanju veći naglasak će staviti na predstavljanje upravo prvog dijela knjige, jer je to i temeljni naslov knjige, a drugi dio će predstaviti samo ukratko, navodeći najvažnije stvari koje je II. Vatikanski Koncil donio za život, rad i djelovanje Crkve danas.

Kao što je već naglašeno u prvom dijelu knjige obrađene su, poruke Isusa Krista, Sedmerim Crkvama u Maloj Aziji, koje se spominju u prva tri poglavlja Knjige Otkrivenja, posljednje knjige Biblije i Novog Zavjeta. Iako su ove poruke upućene konkretnim osobama „andelima Crkve“ tj. biskupima i mjestima - prvim biskupijama tadašnjeg svijeta (Efez, Smirna, Pergam, Tijatira, Sard, Filadelfija i Laodiceja), i pohvale i opomene koje je nadahnut Božjim duhom, zapisao sv. Ivan, apostol i evanđelista, tiču se i općeg stanja Crkve, kako u ono vrijeme (konac I. St.), tako i kroz cijelu povijest do danas i konca svijeta.

Svih sedam nabrojenih maloazijskih Crkava, su gradovi i naselja u današnjoj Turskoj. Neki od njih se i danas nalaze na istom mjestu kao nekad, neki su udaljeni više kilometara od tadašnjih gradova, a neki su potpuno nestali. U većini danas, dvije tisuće godina kasnije, nema nikakvog kršćanskog traga, ni znaka, ni biskupa, ni vjernika, ni svećenika, ni crkve, ni samostana... Godine 1936. godine fra Petar Vlašić, član Provincije Presvetog Otkupitelja, posjetio je ove krajeve te je dvije godine kasnije objavio je knjigu putopisa „Po gradovima apokalipse“ u kojoj opisuje zateknuto stanje, te ne skriva tugu i žal za minulim vremenima kada su svi ti prostori bili kršćanski. Nakon svakog poglavlja, prvog dijela knjige, donosi se kratki ulomak iz navedenog putopisa.

Zašto se u Otkrivenju navodi samo sedam Crkava? Biblijski broj sedam, znak je punine i savršenstva, stoga Kristove poruke ovim sedmerim crkvama, tiču se i cijele Crkve u cjelini, a ne samo zajednice na koju je adresirano konkretno pismo. To bi mogli usporediti i sa cjelokupnom Riječi Božjom i njezinom

značenju za nas danas. Primjerice, svaki put kada, na našim nedjeljnim misama slušamo ulomke iz Proročkih knjiga Starog Zavjeta ili Pavlove poslanice iz Novog zavjeta, svjesni smo da se dosta njihova sadržaja koji je zapisan u onom vremenu, može primijeniti i na nas vjernike danas. Riječ Božja živa je i djelotvorna i onda i danas. Isto načelo može se primijeniti i na sadržaj pisama sedmerim crkvama. Svi vjernici, a ne samo oni koji su primili sakrament

sv. Reda, čitajući najprije Riječ Božju - Iz knjige Otkrivenja, a zatim i meditaciju i razmišljanje biskupa Ratka o njoj, mogu ispitati svoju savjest, uočiti najprije ono što je dobro, plemenito i čisto u nama, a onda i svoje grijeha, mane i propuste. Na taj način možemo dobiti nadahnuće i poticaj od Boga kako ono što je loše u nama ispraviti i popraviti, te kako se učvrstiti još više u onom što je ispravno u nama. To je put svakodnevice svakog vjernika koji korak po korak vodi prema savršenstvu, odnosno „Općem pozivu na svetost“, kako ističe II. Vatikanski Koncil u svojoj dogmatskoj konstituciji o Crkvi – Lumen Gentium.

Svako od sedam poglavlja pisama koja se obrađuju u knjizi ima svoju strukturu. Najprije se navodi naslovnik-andeo Crkve, pastir mjesne Crkve, navjestitelj radosne vijesti koji je odgovoran za povjerenu mu zajednicu. Autor knjige u uvodnom dijelu svakog od pisama navodi ponešto o svakom gradu s povijesnog i životnog gledišta, ali iznosi i neke činjenice i apsurde iz današnjeg života (primjerice brojnost nevladinih udruga u Republici Hrvatskoj, koje troše državni novac, boreći se protiv te iste države koja ih financira). U svakom pismu, predstavlja se sam Krist sa svojim Božanskim naslovima (npr. Onaj koji drži sedam zvijezda u desnici, Prvi i posljednji, Onaj koji bijaše mrtav i oživje, Svjedok Vjerni i Istiniti...)

Nakon Kristovog predstavljanja, on sam pojedinim Crkvama izriče pohvalu (znam tvoj trud, nevolju, ljubav, djela, ne boj se onoga što ti je trpjeti, malena je tvoja snaga a očuvao si moju riječ...) ali pojedinim i prijekore, opomene (znam da nisi studen ni vruć, nego mlak). Krist se ne ustručava ukoriti pojedinog predstojnika Crkve, ako je odlutao s pravog puta, navodeći njegove propuste, i moralne bolesti. Isus Krist je tijekom svoga zemaljskog boravka bio liječnik duše i tijela, stoga i ovdje u svakom pismu predlaže savjete i terapiju kako pojedini nadstojnik treba i mora izići iz lošeg stanja i vratiti se na pravi put (obrati se i čini prva djela, budi vjeran do smrti, čuvaj riječ i obrati se). Na koncu svakog pisma obećaje se zemaljsko blagostanje vjernima ali i obećanje vječne nebeske nagrade svima onima koji ustraju do konca u

patnjama, progonima i kušnjama (kruna života, novo ime, priznanje pred ocem, vladanje nad pucima...). Svako pismo završava jednom kratkom rečenicom, Isusovim usklikom: Tko ima uho nek posluša što Duh govori Crkvama! – drugim riječima – Blago onima koji moju riječ prihvate i zadrže u svom srcu, životu i radu! Sada ukratko o svakom pismu.

Pismo Crkvi u Efezu – Isus hvali biskupa u Efezu na ustrajnosti što se bori protiv svih onih koji svojim postupcima i sablaznima razaraju zajednicu, te što je otkrio one „lažne apostole“ koji na krivi način predstavljaju Kristov nauk, samo onako kako njima odgovara a ne po istini koju je Krist naučavao. Isus kritizira nadstojnika što je izgubio onaj prvi zanos vjere i što je zaboravio na duhovnost, molitvu i još veći vlastiti rast u vjeri. Ne događa li se možda i nama da se nazivamo vjernicima, a da od Kristova nauka i Božijih zapovijedi prihvaćamo samo ono što nama odgovara i što nam se sviđa a ono drugo što nam ne godi odbacujemo i proglašavamo zastarjelim? No Isus upozorava i biskupa, a s njime i sve nas da nikad nije kasno trznuti se iz grješnog stanja, vratiti na pravi put, zamoliti Božje milosrđe i ponovno krenuti tamo gdje smo stali – hod u vjeri i vršenju dobra. Bog pomaže svakome tko je u nevolji, ako taj isti želi da mu Bog bude pratitelj i pomoćnik na životnom putu. Pismo Crkvi u Smirni – Biskupa u Smirni Isus hrabri da se ne pokoleba zbog progona Židova, koji su smatrali da čine pravu stvar ako progone kršćane, te da to čine u ime Božje. Sjetimo se da je isto tako djelovao i sv. Pavao prije svoga obraćenja. No, ne može se u Ime Božje drugoga mrziti, proganjati i ubijati ni onda, ni danas u XXI. stoljeću. Isus najavljuje svojim sljedbenicima još veće progone, tamnicu i kušnje, ali obećaje i nagradu - vijenac slave. Svi mi imamo životne kušnje, ali se uvijek treba utjecati Božjoj pomoći i milosti da ih savladamo i predvladamo. Kušnja ne smije prijeći u napast jer se tada redovito rađa grijeh. Svaki pobožnik, borac i pobjednik u kušnjama prima od Boga proslavu nebesku.

Pismo Crkvi u Pergamu – Biskupa u Pergamu Uskrslji Krist hvali što je ostao u gradu iako se zlo proširilo u sve dijelove njegove biskupije i društva. Čini se da su

se tome čak prilagodili i vjernici. Najgore se vjerniku prilagoditi duhu vremena i reći: „Pa to nije nešto strašno, svi to čine. Čovjek se samo snašao...“ Zlo se često preruši u prividno dobro. Biskup se mogao odreći Isusova imena i biti kao drugi, popularan i slavan a nije. Isus ga ipak upozorava što nije bio još odlučniji i djelovorniji u iskorjenjivanju zla, što je ponekad šutio. I današnji vjernik često šuti kada vidi zlo i grijeh oko sebe – samo da se nekom drugom ne bi zamjerio, iz straha da ne izgubi prijatelja, što je krivo i dvostruki grijeh. Tko namjerno šuti na grijeh drugoga, taj ga i podržava.

Pismo Crkvi u Tijatiri – Isus Krist Sin Božji hvali biskupa u Tijatiri za njegovu ljubav, vjeru, služenje narodu, postojanost i napredak u biskupskoj službi ali kritizira njegovu neodlučnost da još jače, očitije i jasnije upozori na zlo i grijeh koji mu se događaju pred očima, među vjernicima. Na poseban način ovaj biskup, slično kao i pergamski, šutio je na one članove zajednice, koji svojim postupcima navode i druge da čine grijeh, sve u ime slobode i ljudskih prava. Kršenje Božjeg moralnog zakona i zapovijedi, u životu vjernika, ne može se nikad proglašiti slobodom i ljudskim pravom. Koliko god pojedini borci za „prava i sloboda“ kao manjina bili glasni u svojim nastojanjima i borbama da nametnu svoje mišljenje onima koji ne misle tako, vjernik treba uvijek slijediti ispravni glas savjesti. Tko se da zavesti i tko podlegne pritisku osuđen je na propast, a tko ustraje do konca – vladat će s Kristom.

Pismo Crkvi u Sardu – Biskup u Sardu bio je vjeran i poslušan samo na početku svoga djelovanja i službe, a onda je ohadio, postao ravnodušan, sve mu je bilo svejedno, te počeo životariti. Bio je zadovoljan s trenutnim stanjem te se nije trudio da njegovoj biskupiji bude bolje i savršenije. Čak su ga neki vjernici pretekli u žaru življene vjere. Nama danas nije dovoljno biti samo formalno vjernik, odnosno primiti sve sakramente od krštenja do vjenčanja u crkvi, nego dopustiti da ti Božji milosni darovi djeluju u nama i po nama, po našim riječima i djelima. Vjera bez djela mrtva je. Vjernik bez svjedočanstva življene vjere u svakodnevni životari poput biskupa u Sardu. Pozvani smo na budnost i aktivni život po

vjeri svakog dana, da nas smrt i susret s nebeskim sucem ne dočeka nespremne.

Pismo Crkvi u Filadelfiji – Biskup u Filadelfiji bio je prosječan biskup, nije se osobno isticao u nekim posebnim darovima i talentima, ali je ostao vjeran Kristovom nauku i njegovu tumačenju do kraja. Poruka nama dvije tisuće godina kasnije je da nije dovoljno biti zadovoljan samo s onim što trenutno imamo, ovdje i sada, iako nam se čini da je sve to dobro i savršeno, nego treba iskoristiti od Boga primljene darove i talente te ih razvijati, za vlastitu izgradnju i napredak u životu i na plodonosno poboljšanje ljudi i društva u kojem živimo.

Pismo Crkvi u Laodiceji – Pastir crkve u Laodiceji od Krista je optužen za mlakost. Nije bio niti Isusov protivnik, niti gorljivi navjestitelj. Reklo bi se da je bio čovjek koji se prilagođavao situacijama i često mijenjaо strane, kako mu je odgovaralo. Krist od nas ne želi površnost, nego cjevovito naslijedovanje njegova nauka i odlučnost. Vjernik uvijek treba prema onom načelu – Znam što trebam i što hoću, znam što neću i ne želim. Nikoga se ne može prisiliti na zlo i grijeh, na prilagođavanje situaciji, ako se na to slobodno ne pristane. Snaga za borbu dobiva se odozgo, prepuštajući se Božjem vodstvu. Svatko tko zapusti redovni molitveno duhovni život, sakramente i sv. misu postaje mlakonja, slabici, gubi duhovnu snagu i pomoć od Boga, te se prilagođava na grijeh, umanjuje ga i opravdava. Jednom rječju prestane smatrati svoje grijehе i propuste kao nešto što je loše i nepoželjno, te počinje smatrati grijehе svakodnevicom: nikome nisam nikakva zla učinio, pa to ništa nije strašno i posebno. Lijek je u obraćenju i povratku na prvotni žar zajedništva i prijateljstva s Bogom.

Završna poruka prvog dijela - sa svakim čovjekom, civilizacijom i društvom događa se da se urušava, propada i nestaje ako se Bog i Božji zakoni izbacice iz svakodnevnog života i djelovanja.

Koncilske poruke Crkvi i suvremenom svijetu

Drugi dio ove knjige koju večeras predstavljamo na oko 120 stranica, donosi kratki sažetak dokumenata

Koncila. Drugi vatikanski Koncil (Sabor) održao se kroz četiri jeseni od 1962. do 1965. godine. Na njemu je sudjelovalo oko 2.500 biskupa iz cijelog svijeta, koji su tijekom svoga rada na Koncilu raspravljali, sastavili i objavili 16 dokumenata. Ovi dokumenti, koji su prevedeni i na hrvatski jezik, dijele se u tri skupine:

Prva skupina su 4 konstitucije ili uredbe, u kojima se iznosi temeljni nauk katoličke crkve: svetopisamski, dogmatski, liturgijski i pastoralni.

Druga skupina su dekreti ili odredbe (njih 9) koje nastoje pobliže objasniti nauk crkve koji je sadržan i u navedenim konstitucijama, te kako ga primjenjivati među Narodom Božjim tj. pojedinim slojevima Crkve.

Treću skupinu čine deklaracije ili izjave (3), u kojima se iznosi crkveno stajalište prema nekom aktualnom pitanju u društvu i svijetu.

Važno je naglasiti da je cijelokupni nauk II. Vatikanskog koncila nastavak 2000. godišnjeg crkvenog nauka i prakse, te da se Crkva u vrijeme i nakon Koncila još više približila svijetu, kako bi mogla dati svoj doprinos za izgradnju i rast istoga. Iako su se i onda kada se Koncil održavao i dan danas, čuli i čuju glasovi od onih izvana da Crkva i društvo nemaju ničega zajedničkog, te da se Crkva ne smije miješati u društvena zbivanja, nego držati se podaleko, samo

u sferi duhovnoga, Crkva nikada neće odustati od svoga temeljnog poslanja: navještaja radosne vijesti spasenja svim ljudima i doprinosa izgradnji svijeta. Crkva je već onda prepoznala znakove vremena te je predvidjela određene društvene promjene koje mi osjećamo danas. Svojim koncilskim naukom i smjernicama, Crkva je željela upozoriti i na opasnosti koje se mogu javiti i ostvariti u društvu, ako se zaboravi na Boga i dostojanstvo čovjeka.

Zaključak. Iako sam u prvotnoj zamisli, čitajući knjigu i pripremajući ovo izlaganje, namjeravao govoriti o svakom dokumentu, barem po jednu bitnu rečenicu, shvatio sam da je to nemoguće. Nije ni moguće sve predstaviti, nešto trebaju pročitati i čitatelji. Svi sažetci, koje je priredio otac biskup, toliko su bogati i sadržajni te jezgrovito i jasno daju poticaje na razmišljanje kako sav Narod Božji može dati svoj doprinos rastu Crkve u širenju Kraljevstva Božjega i napretku našeg društva. Oni koji budu čitali ove sažetke, sigurno će dosta toga novoga naučiti: o biti, službi i poslanju Crkve, ulozi ministerijalnog svećenstva i vjernika laika u Crkvi, dostojanstvu svakog čovjeka i pravu na slobodu vjere i odgoja, ekumenskom i misijskom djelovanju Crkve, ispravnoj ulozi medija. Možda će netko dobiti i poticaj da svoje interese i znanje produbi i čitanjem cijelokupnih dokumenata. Hvala na pozornosti!

PREDSTAVLJANJE KNJIGA:

Menali i Susret Menala

Ove godine navršava se 225. obljetnica od *Popisa pučanstva* koji je 1792. godine obavio don Grgo Matušković za župu Hrasno. U tom je popisu u mjestu Cerovo, rodnom mjestu župnika don Nikole, popisao 19 osoba s prezimenom Menalo. Da on nije zašao uzduž i poprijeko po cijeloj župi Hrasno, ne bismo danas imali taj povijesni podatak o prvotnoj zajednici Menalova roda. Uoči obljetnice prvoga zapisa o Menalima rodila se ideja da bismo se kao krvni nasljednici mogli okupiti tamo gdje su popisani ovi prije 225 godina.

Što se tiče prezimena u južnom dijelu Hercegovine, odnosno u Trebinjskoj biskupiji, možemo slobodno reći da je vjesnik don Stjepana Batinovića *Dumo i njegov narod* osnovni pisani izvor iz kojega se može crpsti početak, razvoj i povijesni tijek mnogih naših prezimena. O nekim prezimenima možda ima samo nekoliko stranica, ali su one osnovno polazište za studiozno istraživanje toga prezimena. Prezime Menalo karakteristično je za sela Cerovo i Kolojanj u neumskoj općini. Danas je ovo prezime prisutno, neki govore, u deset država na četiri svjetska kontinenta. Potvrdu točnosti ovim brojkama dalo je i 360 pristiglih prezimenjaka iz svih krajeva svijeta.

Uz rodbinsko prijateljevanje Menali su u svome rodnom Cerovu dobili i duhovnu okrjepu svetom Misom koju je u koncelebraciji s desetoricom svećenika predvodio biskupov izaslanik don Rajko Marković, dekan stolački i dugogodišnji župnik hrašnjanski, koji je u prigodnoj homiliji progovorio o tri točke važne za svakoga čovjeka, a posebice Menale.

1. Molitva. Govoreći o molitvi spomenuo je kako je prvo selo u župi Hrasno, u koje je došao kao kapelan, zajedno s don Stjepanom Batinovićem, bilo upravo Cerovo. Spuštajući se prema selu, rekao je da je selo kao iz bajke. Na samo sebi svojstven način don Rajko je opisao jesenju večer u Cerovu. Od sitne i krupne stoke, koja se namiruje, pa do *Zdravo Marije* na koju bi pok. Grgo potežući

zvono na grobljanskoj kapelici, pozivao na molitvu. Tada bi se sve ostavljalo i započinjala bi večernja molitva, koja bi se orila iz svih kuća dok bi se podizao dim sa svakoga ognjišta.

2. Sveta Misa je bila druga točka don Rajkove propovijedi. Opisivao je kako su Menali uvijek bili složni ne samo u radu nego i u molitvi, kako bi zauzimali mjesto u kapelama u Cerovu i na Kolojanju, kako bi započinjali pjesmu i slavili Boga, a nakon Mise bi se okupili u jednoga domaćina i svi s njime pričali o raznim temama iz vjerskoga i društvenoga života.

3. Treća je točka bila pomaganje Crkvi. Istaknuo je dobročinstva Menala iz svijeta i onih domaćih ukloplivši to u priču o postajama križnoga puta na *Gradini*, jer su Menali odigrali veliku ulogu u gradnji i oblaganju postaja, kao i o doniranju pojedinih postaja istaknuvši Grgu majstora, koji nije htio naplatiti niti jedne dnevnice nakon obilnoga posla kojega je učinio.

Nakon svete Mise otkriven je i novoizgrađeni spomenik podignut žrtvama Prvoga i Drugoga svjetskog te Domovinskoga rata. Na spomeniku su isklesana i u zlato ugravirana imena 23 poginula i nestala Menala, što je za ovaj rod velik broj.

Još su jedan spomenik dobili Menali, a to je knjiga o Menalima, koja nosi naslov *MENALI*. Koristeći *Status animarum* don Grge Matuškovića iz 1792. godine također istražujući matične knjige župe Donje Hrasno i okolnih župa, don Nikola Menalo je pokušao istražiti povijest Menala ispitujući stanje usmene predaje o svome prezimenu koja doseže do današnjih dana. Na osnovi toga istraživačkog rada o Menalovu rodu složio je svoje djelo, tj. vrijednu knjigu u šest poglavlja:

1. Kratka povijest Menalova roda. U prvom poglavlju don Nikola se osvrće na same početke i korijene Menalova prezimena, ističe značajne osobe kao i priče koje do danas kruže o junacima Menalova roda, osobito iz turskih dana, na koje su

oni osobito ponosni.

2. Don Stjepan Batinović o Menalima u *Vjesniku*. Ovdje autor donosi razne don Stjepanove članke vezane uz nastanak, lozu, razvoj i iseljeništvo, ali i događaje vezane uz Menale napose u Cerovu i Kolojanju.

3. Iz crkvenih knjiga župe Donje Hrasno o Menalima. Don Nikola u trećem poglavlju donosi matice krštenih, vjenčanih i umrlih kao i *Stanje duša* Menalova prezimena.

4. Rodoslovje. Ovdje autor prati obiteljsko stablo svoga prezimena od samoga korijena do današnjih dana upisujući one podatke do kojih je u svome istraživanju uspio doći.

5. Duhovna zvanja u Menala. U ovom kratkom poglavlju opisana su dva duhovna zvanja kojima je Bog obdario Menalovo pleme. To su don Nikola, autor knjige i časna sestra Mara (Berislava) koja je cijeli svoj redovnički život provela u Njemačkoj gdje se i danas nalazi.

6. Kapele, groblja i spomenik. Na kraju knjige don Nikola se osvrnuo i na kapelice i groblja u Cerovu i Kolojanju, kao i spomen obilježje na kojem su zauvijek ucrtana imena Menala koji su kao žrtve pali za slobodu i budućnost svoga hrvatskog naroda u Prvom, Drugom i Domovinskom ratu.

Na kraju knjige donosi se kratka fotografска priča o

Cerovu i Kolojanju, kao i dio iz recenzija mr. don Mile Vidića i dr. don Milenka Krešića. Ukupno 380 stranica. Nadat se da će se i u drugim rodovima i plemenima naših hercegovačkih biskupija naći jedna poduzetna i spremna osoba koja bi prikupila sav dostupan materijal o svome prezimenu i to složila u jednu knjigu. Takva knjiga zasigurno bi bila najljepši spomenik tom prezimenu, plemenu i rodu. Što se tiče Menala oni imaju i takav spomenik. Tko god želi naći ponešto o Menalima na jednome mjestu, onda treba potražiti u toj knjizi. Knjiga je pisana s ciljem: osvijetliti i posvijestiti povijest Menalova roda današnjim Menalima razasutim po čitavu svijetu prilikom 225. obljetnice spomina Menalova roda u Cerovu i kao takva veoma je vrijedan doprinos poznavanju mikropovijesti, odnosno poznavanju povijesti Menalova roda i mjesta njihova ishodišta Cerova i Kolojanja.

Današnja zajednica Menala u Cerovu i na Kolojanju, nakon 225 godina, broji isto članova: devetnaest. Tko će u budućnosti naseliti ove krajeve? Hoće li to biti Menali ili će se slika stanovništva promijeniti, samo dragi Bog zna.

Lijepo je bilo vidjeti braću i sestre, prezimenjake, zajedno u Cerovu 1. srpnja 2017. Nezaboravan dan koji je zabilježen i fotoaparatom i ljudskom memorijom a dugo će svima bititi osjećaj radosti u duši.

PREDSTAVLJANJE KNJIGA:

Župa Jablanica

Predstavljanje monografije *Župa Jablanica*
Prigodom stote obljetnice utemeljenja
župe Jablanica, 7. 9. 2017.

Pedeset je godina prošlo otkad je 1967. argentinska *Sudamericana Press*, u to doba vodeći izdavač suvremene latinoameričke literature, u Buenos Airesu objavio *Sto godina samoće*, roman tada slabo znanog kolumbijskog autora i nobelovca Gabriela Garcie Marqueza. Postigao je nevjerljiv uspjeh te je preveden na tridesetak različitih jezika. Roman je postigao i komercijalni uspjeh, kada je postao druga najprodavanija knjiga u cijelokupnoj povijesti španjolske književnosti, odmah nakon *Don Quijotea*.

Dragi vjernici, ispred nas je knjiga koju je priredio jablanički *don Quijot*, župnik, don Mile Vidić o stotoj obljetnici župe Jablanica. Ne nosi naslov *Sto godina samoće*, iako je sva pisana u samoći. Marquez je pisao punih 15 mjeseci bez prestanka,

otuđivši se od ostatka svijeta, u svojoj sobi zajedno s listovima papira, kojih je u više manjkalo, i cigaretama. Don Mile ne puši, ali nisam siguran za ostale pisce, a sigurno su uložili

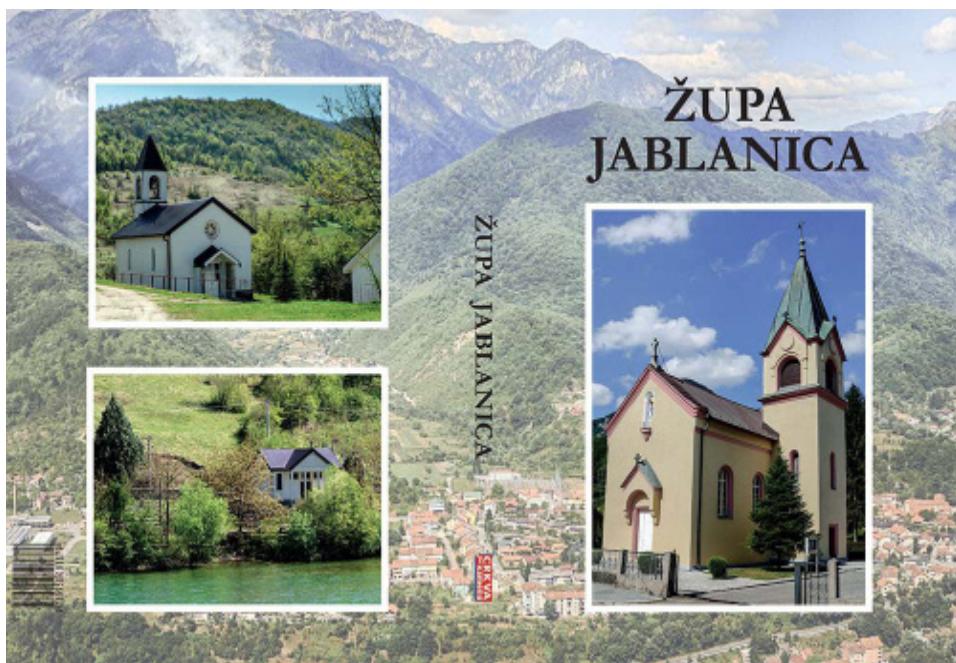
najmanje 12 mjeseci da bi prikupili ono što su smatrali važnim.

Ako bivši nadbiskup Buenos Airesa, a današnji biskup Rima, Papa Franjo čuje za ove pisce i dođe mu u ruke ova monografija, pa je prevedu na talijanski, a od Cnaka otkupi Libreria Vaticana pa se prevede na tridesetak stranih jezika, eto najbolje promocije, a ti don Mile, budući da si studirao u Rimu, ako te Papa promovira u vatikanske pisce, nemoj nas zaboraviti niti u Jablanici niti u Hercegovini!

Hoće li biti baš najprodavanija monografija u tim stranim zemljama ne znam, ali u Jablanici sigurno hoće, a iz Jablanice će se odnijeti širom kugle zemaljske kamo su se stanovnici ovoga gradića na Neretvi raselili. Zbog čega će biti toliko tražena?

Kad je uzmeš u ruke pa pogledaš naslovnicu potakne te ova lijepa crkva na promišljanje o stotinu godina samoće dvadesetorice svećenika koji su djelovali zajedno sa svojim narodom. Žao

mi je što je Jablanica urbano tako riješena da je župna crkva zaklonjena izgradnjom novih zgrada te se danas ne vidi s glavne prometnice M-17. Na taj su način mnogi prolaznici zakinuti z bog

lijepoga pogleda, a turisti bi se sigurno i pokraj nje htjeli fotografirati. Ako nitko drugi, onda možda krvni nasljednici onih Austrijanaca koji su je izgradili.

Stotinu godina sakramenata, stotinu godina više generacije koje su tu rasle, krštavale se, krizmavale, vjenčavale i umirale.

- Sto godina pilane, vodovoda, željeznice, hidroelektrane, hotela, motela, janjetine, partizana i bitke na Neretvi do skijališta na Blidinju i modernoga zimskoga turizma kao i mlijecnih proizvoda dobivenih od krava i ovaca koje se još vide u slikovnicama i knjigama.

- U stogodišnjici ima podataka iz prahistorijskoga doba, iz antike, srednjega vijeka, a posebice je opisano vrijeme stećaka sa 683 stećka na 42 lokaliteta. Malo jasnije u tabeli na 71. stranici.

- Kako je Jablanica dobila ime nije poznato jeli po Jablanovićima ili jablanima? S današnjih 10.000 stanovnika na 300 km² površine; s nadmorskom visinom od 202 m; udaljena od Mostara 45, a od Sarajeva 80 km; s mediteransko-planinskom klimom; s prosječnom godišnjom temperaturom od 12,13 stupnjeva C; s prosječnim godišnjim padalinama s oko 1300 mm. Kad ovo sve pročitaš zaigra ti srce kako je dragi Bog podario ovo mjesto ovakvom ljepotom.

A slušaj dalje što sve ima zapisano:

- **Prirodni resursi:** Osim mineralne vode, gipsa (čudi me pa do sada nije otvoren pogon za proizvodnju gipsanih ploča), ruda: najpoznatiji je jablanički granit; eksplotacija ima stogodišnju tradiciju; Mnoge su zgrade, monumentalne skulpture, ulice i trgovi napravljeni od jablaničkoga granita. Zgrada bečke Opere, Akademija znanosti u Moskvi, Gradska vijećnica u Berlinu, zgrada UN-a u New Yorku. Ulice i trgovi mnogih ulica uljepšani su jablaničkim granitom: Zagreb, Beograd, Budimpešta, Beč, Moskva... Koristili su ga mnogi umjetnici, osobito ga je cijenio Ivan Međurović, koji je za jablanički granit kazao da je "neuništiv, vječan i trajniji od bazaltnih spomenika Nubije i Egipatskih piramida".

Nažalost danas se najviše koristi za nadgrobne spomenike. Nadamo se da iznad ovoga prelijepoga gradića ne će biti podignut nadgrobni spomenik gradu, nego da će iz pepela jablaničkoga granita izrasti moderni grad-gigant.

- A onda o povijesti župe i gradnji župnih objekata:

Broj vjernika se kretao od 571 do 736.

- Prema austro-ugarskom popisu iz 1910. godine seoska općina Jablanica imala je ukupno 135 nastanjenih kuća i 858 žitelja i to 779 civila i 79 vojnika.

- 1925. župa je imala 736 katolika.

- Broj vjernika se kretao od 900 do 1100 sve do Domovinskoga rata. U posljednjem ratu broj vjernika je naglo opao, tako da o stotoj obljetnici župa ima samo 60-ak vjernika.

Osim ovih podataka naići će se na mnoštvo drugih iz pera don Milenka Krešića i don Mile Vidića o povijesti župe, međubiskupijskim i župnim razgraničenjima kao i o vjerskom životu katolika te župe u ovih stotinjak godina od gradnje crkve i kuće i uspostave župe. Don Željko Majić osvrnuo se na "Hercegovački slučaj" na primjeru župe Jablanica, a don Ivan Zovko na gradnju, dogradnju, restauraciju, sanaciju i konzervaciju župnih objekata.

Gospođa Dajana Šudić Karačić lijepo je opisala oltarsku sliku Bezgrješnog Začeća BDM.

Slika je radena u tehnici ulja na platnu, dimenzija 195x201 cm i uokvirena je jednostavnim drvenim okvirom. Budući da je u proteklim ratovima crkveni arhiv uglavnom uništen, brojne važne informacije ostaju nepoznate: ne zna se tko je autor slike, kada je nastala, tko je donator i kada je donesena u jablaničku crkvu. Ipak, zbog načina i stila izrade ove teme, kao i ikonografskih značajki prikaza, jasno je da slika pripada baroknom stvaralaštvu te se datira u 18. stoljeće. Slici "Bezgrešno Začeće", koja je teško

oštećena, restauracijom će se djelomično uspjeti vratiti stari sjaj, no snaga simbolike kojom ona zrači nikada nije nestala, štoviše, povratkom u oltarsi prostor i dalje će nastaviti buditi u vjernicima svjetlo novoga života, života u Kristu i njegovo Majci Mariji.

O stradanju katolika jablaničkoga kraja pisali su gosp. Ivan Rogić i gosp. Pavo Matković donoseći popis žrtava za mjesta Glogošnicu i Radešine. Gosp. Mirko Zelenika studiozno je opisao preživljavanje u posljednjem ratu na području sjeverne Hercegovine.

Napisati jednu biografiju nije nimalo lagan posao, a netko je napisao 20 biografija župnika koji su djelovali u 100 godina ove župe i donio fotografiju pojedinoga župnika. S. Irena je uz te biografije priložila još 10 biografija duhovnih zvanja rodom iz Jablanice. Ukupno 30.

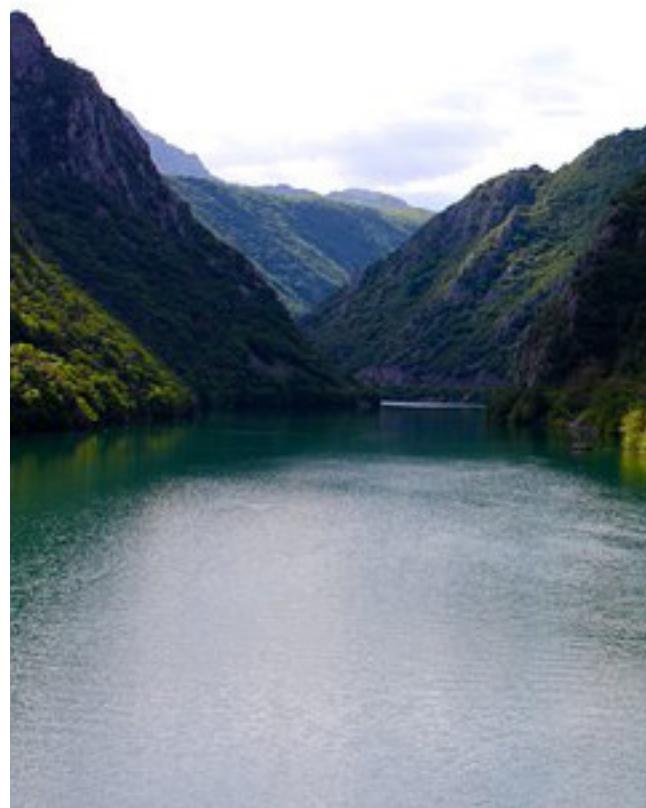
U dodatku ćete moći pročitati članak gosp. Marka Dragića "Suvremena etnografija tradicijske kulture Hrvata u jablaničkom kraju"... Ukupno 260 stranica.

I znaš što? Ako nemaš kad čitati, prelistaj barem fotografije. Monografija obiluje njima. Bez naslovne i zadnje stranice, ako sam dobro prebrojao ukupno 158, a na njima najmanje don Mile i don Slavena, a oni možda nakon Domovinskoga rata zajedno s don Ivanom najviše tereta podnijeli. Neka njih trojicu zajedno s ostalim župnicima i vjernicima ove župe tješi to što je najmanje fotografija Male Gospe. Možda je ne bi ni bilo da nije oštećena njezina oltarska slika.

Neka nam Gospa bude svima uzor u poniznosti i vršenju volje Božje.

Još jednom čestitka priređivaču i svim piscima. Neka vam dragi Bog po zagovoru Male Gospe udijeli obilje zdravlja a pokojnim svećenicima i župljanima radost neba.

don Nikola Menalo

Naseljena mjesta općine Jablanica u 2017.

1. Jablanica	17. Lug
2. Baćina	18. Mirci
3. Bijela	19. Ostrožac
4. Čehari	20. Poda
5. Dobrinja	21. Ravna
6. Djevor	22. Risovac
7. Dobrigošće	23. Rodići
8. Doljani	24. Slatina
9. Donja Jablanica	25. Soviči
10. Donje Paprasko	26. Šabančići
11. Dragan Selo	27. Šanica
12. Glodnica	28. Zlate
13. Glogošnica	29. Žuglići
14. Gornje Paprasko	30. Lendava
15. Jelačići	31. Čivelj
16. Krstac	32. Kosne Luke
	33. Mrakovo

Proslava blagdana blaženog Alojzija Stepinca na Buni

Župa Presvetoga Trojstva na Buni svečano je 10. veljače proslavila blagdan blaženoga Alojzija Stepinca, zaštitnika Pastoralnoga centra na Buni. Središnje misno slavlje u 18 sati predvodio je kotorski biskup mons. Ilija Janjić. U koncelebraciji je uza župnika don Nikolu Menala i župnoga vikara don Damira Pažina bilo 15-ak svećenika među kojima i generalni vikar hercegovačkih biskupija don Željko Majić te također bivši župnik don Bernard Marijanović koji je sada u misijama u župi Kisongo u Tanzaniji. Uza svećenike bio je i đakon don Marin Krešić te oko oltara velik broj ministranata. Misno slavlje svojom su pjesmom pratili župni zborovi.

Biskup je u propovijedi govorio o blaženiku koji nas uči životu u skladu s našom savjesti, koju treba voditi Bog i njegova riječ, te kako djelovati u ljubavi - pomagati svima, osobito potrebnima, ali uči nas i ljubavi prema neprijateljima, te nas nadahnjuje za istinsko oprštanje i pomirenje sa svim ljudima.

Na kraju okupljenima se obratio župnik don Nikola zahvalivši biskupu i svima koji su sudjelovali na trodnevnići i onima koji su se te večeri okupili u župnoj crkvi na ovome svečanome slavlju.

Postulator kauze za proglašenje svetim bl. Alojzija u našoj župi

Duhovna priprava i proslava blagdana bl. Alojzija Stepinca, koja je na poseban način obilježena u našoj župi, trajala je cijeli tjedan. Svaki dan crkva je bila puna svi su se žurili u crkvu kako bi sudjelovali na svetim misama i čuli propovijed o velikom sinu hrvatskoga naroda i blaženiku Katoličke Crkve Alojziju Stepincu. Mnogi su se ovih dana okupljali uz sliku bl. Stepinca, dolazili sa svojim prošnjama za zdravlje, posao, uspjeh na ispitu, mir u obitelji... Sve što čini našu svakodnevnicu našlo se ovih dana pred bl. Alojzijem. Ovu proslavu zaokružio je postulator kauze za proglašenjem svetim bl. Alojzija Stepinca mons. dr. Juraj Batelja iz Zagreba koji je propovijedao na ranoj i đačkoj sv. Misi dok je Pučku misu i predslavio. "Blaženi Alojzije moli za nas" pjesmom su nas zborovi uvodili u misno slavlje. Djeca i mladež, neopterećena prošlošću, ratovima, političkim ideologijama, štujući ovom pjesmom svoga zaštitnika i gledajući mnoštvo djece u prvim klupama naše crkve, msgr. Batelja osvrnuo se na odgoj djece i iskustva iz Zagreba. Djeca neopterećena ideologijom komunizma, ali opterećena ideologijom globalizma. Istaknuo je kako su poremećene vrijednosti. Zbog sustava koji nam se nameće, roditelji često ne provode dovoljno vremena sa svojom djecom. Stoga ih odgaja ulica, kompjuter, mobiteli, televizija... Najveću krivnju za loše ponašanje djece nose roditelji i odgojitelji koje je pozvao na odgovornost jer su naši mladi budući nositelji društva. Ako im roditelji i odgojitelji u vrtićima, školama, crkvama nisu usadili zdrave vrijednosti, kako će ih oni sutra prenijeti u društvo. Učitelji i nastavnici u školama nisu samo mandatari države i roditelja nego u prvom redu mandatari Božji, kazao je bl. Alojzije

Stepinac. Naša djeca moraju razumjeti tko je blaženi Alojzije Stepinac, kako bi prenosili budućim generacijama. Msgr. Batelja govoreći o bl. Alojziju prisjetio se njegove smrti dok je on bio još u sjemeništu. Smrt nadbiskupa objavila su sva zvona zagrebačkih crkava. Ime Alojzije Stepinac putovalo je kroz ulice, poljske puteve, i šume pa sve do srca vjernika, unatoč strogom režimu tadašnje vlasti 1960. U komunističko vrijeme, štovanje nadbiskupa Stepinca bilo je opasno jer je on za njih bio zločinac. Svojom mučeničkom smrću platio je cijenu kojom se jedan politički sustav odlučio obračunati sa svojim neistomišljenicima. Unatoč takvoj presudi komunističke vlasti, u narodu je zapamćen kao moralna vertikala koja je izlažući svoj život pomagala politički progonjenima bez obzira na naciju i vjeru.

Bojali su se njegova tijela iako je mrtvo. Smetalo im je što se vjernici okupljaju nad njegovim grobom. Smetala su im i hrvatska obilježja nad grobom. Unatoč svemu, istina o ovom nadbiskupu nije se mogla sakriti u grob, a to pokazuju i ove proslave na Buni gdje se u par dana želi, prije svega djeci i mladima predočiti lik i djelo ovoga blaženika. Unatoč pritiscima komunizma nije izbrisana iz sjećanja naroda, ali ni iz sjećanja njegovih progonitelja koja ih prate sve do danas. Kraj njegovog groba su postavljene brojne ploče zahvale za zdravlje, zagovor, položeni ispit, ozdravljenje, izbavljenje iz raznih nevolja. Moleći se pred slikom i kipom bl. Alojzija Stepinca, vjernici su uvjereni da se mole pred slikom sveca, povjerevaju mu najdublje tjeskobe i boli moleći ga za pomoć i zagovor. Stepinac iako tijelom mrtav, i danas čini ono o čemu je govorio tijekom života i za čime je čeznuo.

Blagdan Gospe Lurdske i svjetski dan bolesnika

Uza svjetski dan bolesnika, koji Crkva slavi 11. veljače na blagdan Gospe Lurdske, u našoj župi, u mislima i molitvama prisjetili smo se svih onih koji s Kristom nose svoj težak križ, križ bolesti. No, njihov križ je i spasonosni. Krist je uvijek prisutan u trpljenju čovjeka. I sam Isus Krist preuzeo je trpljenje čovjeka na sebe i dao mu pravi smisao. Misno slavlje predvodio je don Stjepan Lončar, župnik iz Brela, a pod misom je pjevao zbor iz ove župe. Svi potrebiti, stari i bolesni primili su bolesničko pomazanje te su imali priliku za svetu ispovijed.

Don Stjepan je u propovijedi govorio o povezanosti Gospe Lurdske i bl. Alojzija Stepinca kojeg naša župa ovih dana na poseban način časti. Blaženi Alojzije bio je veliki štovatelj Lurdske Gospe zbog čega nije ni čudo da ih slavimo u kalendarski dva dana razlike. Don Stjepan je naglasio kako je po zapovijedi Gospe Benardica otkrila izvor vode u Lurd. Gospa je od nje zatražila da je popije i da se opere u njoj. Od tada, milijuni ljudi su pili i okupali se u lurdsкоj vodi i pronašli ozdravljenje. No, isto tako, mnogi nisu tjelesno ozdravili, nisu ustali iz invalidskih kolica, nisu progledali, ali su pronašli smisao i duhovno se osnažili.

Da bi Gospa ispunila svoju zadaću, izabrala je nepismenu i posve siromašnu mlinarevu kćer. Da smo mi birali, vjerojatno bismo izabrali drugačije. Ona,

siromašna, neobrazovana, i osim toga lošeg zdravlja, bila je kanal Božjih milosti i blagoslova. Taj kanal i nakon njezine smrti povezuje ljude diljem svijeta i dovodi u Lurd. I ovim primjerom očito je da nam Bog govori kako za svoje naume uvijek izabere one malene i ponizne, one koji svoj križ nose ustrajno. Križ bolesti obično nije križ jednog čovjeka nego cijele obitelji pa i društva. Često u današnjem vremenu silnih medicinskih dostignuća gdje je bolest često roba kojom se trguje, u vremenu gdje liječnik često nema vremena saslušati bolesnika jer komunicira s aparatima, bitno je pomoliti se za takve osobe. Bitno je zagovarati njihovo savjesno i humano djelovanje. Zahvaliti se i pomoliti za sve one koji velikodušno pomažu bolesnicima i kojima je to ujedno i poziv, prije svega za sve članove obitelji, za zdravstvene djelatnike i volontere. Stoga je i Papa Ivan Pavao II. proglašenjem Dana bolesnika htio nas podsjetiti kako su bolesnici među nama i kako je potrebno poštovati njihovo dostojanstvo. Svi zajedno, u punoj crkvi pomolili smo se za sve bolesne i njihove obitelji da ih zagovor Gospe Lurdske osnaži istinskim strpljenjem i dubokom vjerom. Njezin zagovor nam je itekako potreban, osobito danas kad se propagira brzo ozdravljenje i na pogrešnim mjestima. I u bolesti Bog nam daje slobodu. Bilo da bolest čovjeka zatekne daleko od Boga ili u hodu s njim, trpljenje i patnju uvijek možemo okrenuti u duhovnu korist. Nebeski liječnik nas uvijek neumorno čeka, liječnik koji ne traži plaću nego našu živu vjeru.

Proslavljen titular župe Blagaj-Buna

Župna svetkovina Presvetoga Trojstva u Blagaju i na Buni proslavljenja je 11. lipnja svečanom nedjeljnom Euharistijom u 11 sati u blagajskoj crkvi. Misno slavlje predvodio je don Ilija Petković, župni vikar u mostarskoj katedrali, uz koncelebraciju župnika don Nikole Menala i župnoga vikara don Damira Pažina. Na poziv župnika don Nikole već tradicionalno misno slavlje svojim pjevanjem pratilo je Mješoviti zbor studenata Teološko-katehetskog instituta iz Mostara Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Sarajevu, pod vodstvom prof. Nike Luburića.

Pozdravljajući nazočne župnik je na početku Mise istaknuo da mu je želja i ove godine ugostiti pjevače studentskoga zbora, jer su prema njegovu mišljenju, prošlogodišnjim nastupom, kao nitko dotad, uljepšali liturgijsko slavlje i uzveličali župnu proslavu. Također pozdravio je ovogodišnjega propovjednika don Iliju i izrazio mu dobrodošlicu kao i sve vjernike na misnom slavlju.

Propovjednik je naglasio kako se ljudskim mozgom ne može dokučiti tajna Presvetoga Trojstva, ali se može Presveto Trojstvo ljubiti i štovati tako da s njime započinjemo svaki svoj dan, molitvu i djelo. Samo ćemo tako moći jednoga dana sudjelovati u nebeskoj radosti Presvete Trojice, zajedno s anđelima i svetima.

Za vjernike župe Blagaj – Buna bio je to uistinu velik dan duhovnog osvježenja u staroj blagajskoj crkvi, gdje se ovi župljani okupljaju jednom mjesečno, a koja se lijepo obnovila i uredila, dok je stara župna kuća trenutačno u obnovi.

Nakon tjelesne okrjepe za zajedničkim stolom u obližnjem restoranu pjevači zbara sa svojim voditeljem, župnik i drugi svećenici koji su pristigli nakon svetih Misa u Mostaru, posjetili su turističku atrakciju, vrelo rijeke Bune, drevnu rijeku, po nekim promišljanjima pradomovinu bunjevačkih Hrvata, kamo dolazi velik broj turista iz Bosne i Hercegovine i drugih država.

Kao priprema za proslavu na Buni je svaku večer organizirana duhovna trodnevница. Mnogi su vjernici o svetkovini pristupili sakramenu ispovijedi.

Prva Pričest u župi

Nedjelja, koja se naziva Malim Uskršom ili Bijelom nedjeljom, za 27 djece naše župe jedan je od najvažnijih događaja u njihovu dosadašnjem životu. Njih 27 obučeni u bijele haljine poput anđela pristupili su sakramantu Prve svete pričesti. Uz pratnju svojih roditelja, po prvi put susreli su se sa živim Isusom, po prvi put primili su Tijelo Kristovo.

Radost i sreća vidljivo su sijali na licima prvopričesnika. Njihovo uzbudjenje, nestrpljenje, ali i malu tremu, svi prisutni u crkvi mogli su osjetiti, danima su razmišljali o ovom susretu, učili recitacije i pjesme napamet. Aktivno su sudjelovali u svim dijelovima mise, čitali čitanja, pjevali, uputili molitvu vjernika te prinosili darove. Svojim ih je pjevanjem cijelo vrijeme podržavao dječji zbor "Put ljubavi". Svetu misu predvodili su naši svećenici don Nikola i don Damir.

Prekrasno sređeni u jednakim bijelim haljinama, djeca su oponašala odrasle, ali u svemu tome opet je bila neizbjegna njihova dječja bezazlenost koja ih je krasila kao i radost neopterećenosti karakteristična samo djeci.

Isus je došao u njihova ustreptala srca da tu ostane zauvijek. Onda kad budu zabrinuti, tužni, kad ne bude onako kako oni žele, pa čak i onda kad roditeljska i prijateljska ruka bude daleko, Isus je došao tu da ostane zauvijek kao najbolji Prijatelj, kao onaj koji je svoj život dao da bismo mi živjeli.

Ova sveta pričest je tematska kao i prethodnih godina. Don Nikola je u propovijedi istaknuo kako 27 fotografija prvopričesnika u obliku ruža već neko vrijeme krase oltar naše crkve zajedno s kipom Gospe Fatimske. U ovoj godini se navršava 100. obljetnica Gospinih ukazanja u Fatimi te će u ovoj godini Papa Franjo videoce Franju i Jacintu, proglašiti svetima. Oni će biti najmladi sveci u povijesti Katoličke crkve. Prije 100 godina Marija je djeci rekla da mole krunicu jer po krunici mogu zaustaviti ratove. Za ovako velika djela, očito je kako Bog bira uvijek one malene, stoga i ne čudi što je tema Prve svete Pričesti u našoj župi upravo Gospa Fatimska.

Svečanosti slavlja Prve svete Pričesti prethodila je sveta ispovijed, sakrament kojim su prvopričesnici očistili svoja srca i duše kako bi mogli primiti svoga Gospodina. Svetom ispovijedi otvorili su vrata svoga srca Isusu u posvećenom kruhu kojeg su primili u sakramantu svete pričesti.

Ovim sakramentima, prethodila je duga priprema. Prvopričesnike su kroz vjeronauk pripremali svećenici don Nikola i don Damir. Tri godine djeca su dolazila na vjeronauk, usvajala potrebna znanja i pripremala se za susret sa Živim Isusom. Ipak, najveća uloga u vjerskoj pouci ove djece su njihovi roditelji. Suvremeni svijet, unatoč svim tehnologijama koji udaljenu komunikaciju čine bliskom, narušavaju mnoge društvene zajednice, a prije svega obitelj. Mnogi su rastrgnani između poslovnih i obiteljskih obveza. Osim toga, svjedoci smo kako se i brojnost djece u obiteljima smanjuje.

Roditelji su prvi navjestitelji vjere svojoj djeci kako riječima, tako i djelima. Obiteljska duhovnost i zajednička molitva bitni su za rast i sazrijevanje. Tako su djeca svojim prvim učiteljima - svojim roditeljima otpjevali simboličnu pjesmu „Hvala mama, hvala tata“ za sve ono što jesu danas.

Sve što su djeca naučila pripremajući se za ovaj veliki dan, želja svećenika i roditelja je da to ponesu u svoje

obitelji, domove, škole, igralište, među svoje vršnjake, tamo gdje je njihovo djetinjstvo, tamo gdje je njihov život.

Prvopričesnici su sada svjesni svoje vjere, ovim sakramentom iskazali su odlučnost slijediti Krista. Njihova "obveza" prema Crkvi i Bogu ne završava, ona tek sad počinje stoga im svi trebamo pomoći na tom putu.

Misno slavlje završilo je zajedničkom fotografijom prvopričesnika sa svojim župnikom i kapelanom te su dobili prigodne darove koji će ih podsjećati na ovaj veliki dan. Svoju radost nastavili su dijeliti u domovima s obitelji i prijateljima. Od sada, prvopričesnici Isusovo Tijelo i Krv mogu blagovati na svakoj euharistiji.

Krizma u župi

U subotu, 22. travnja, u župi Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna na svečanome misnom slavlju u 11 sati mostarsko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić podijelio je sakrament svete potvrde za 22 krizmanika, župljana ove župe. Na početku slike Mise biskupa Ratka, svećenike, krizmanike, njihove kumove i roditelje te ostale vjernike pozdravio je župnik don Nikola Menalo. U koncelebraciji s biskupom Ratkom i župnikom don Nikolom bili su i don Damir Pažin, župni vikar, te don Marin Skender, biskupov tajnik. Misno je slavlje pratilo župni zbor.

Biskup je u propovijedi govorio o Gospodinovim postuskrnsim ukazanjima, najprije Mariji Magdaleni iz koje je istjerao 7 đavola, tj. sedam zala ili glavnih grijeha upozoravajući krizmanike da ih se čuvaju. Kada se ukazao Mariji Magdaleni, ona je potrčala javiti učenicima, ali joj nisu vjerovali. Isto se dogodilo i dvojici učenika koji su isli u Emaus te im se Gospodin ukazao i otvorio im oči da je zaista on prilikom lomljenja kruha. I oni su dotrčali apostolima i radosno govorili o Isusu, koji im se ukazao. No ni njima nisu vjerovali.

Njihova je vjera oživjela kada im se Gospodin ukazao i pokazao im svoje slavno, uskrslo Tijelo.

Potaknuo je krizmanike, roditelje, kumove i sve nazočne na jačanje vjere u Usksrsloga. Kada dođu teški trenutci, sumnja i nevjere uteći se onome na čijem grobu ne piše: Ovdje ne počiva, nego je Usksrsnuo Isus, koji je kadar sve slabosti pretvoriti u jakost.

Donosimo u cijelosti župnikov pozdravni govor:

Poštovani gospodine Biskupe, cijenjeni kolege svećenici, dragi krizmanici i kumovi, braćo i sestre.

Pred nama u crvenim odorama i prvim klupama stoje 22 krizmanika. Po broju bismo rekli malo u ovoj generaciji za našu župu, ali ako uzmemu u obzir da je ovo generacija sastavljena od 8. i 9. razreda osnovne škole, onda će nam biti jasnije da ih je podijelio obrazovni sustav i da je nekolicina njihovih vršnjaka bila prošle godine krizmana. Iako smo često podijeljeni ili nas dijele, ne dajte se odijeliti od Duha Svetoga i njegovih darova.

Pred nama je 11 dječaka i 11 djevojčica, rekli bismo dva nogometna sastava, a znamo koliko 22 igrača okuplja gledatelja na nogometnim stadionima i kako ih svи bodre i navijaju za njih. Dvadeset dvije osobe mogu čudo napraviti. Uz to imaju i po jednoga trenera koji ih upućuje kako igrati i kako doći do pobjede. Među ovih 22 krizmanika pridružila su se još dvojica krizmanika iz Čapljine, koji će danas zajedno s njima primiti darove Duha Svetoga. Svojim životnim iskustvom sigurno bi ih mogli i voditi kroz mladenačku dob koja je pred njima. Sve zajedno 24 krizmanika. Dva puta po dvanaest.

Kada se vratimo svojim mislima unatrag u Djela apostolska, vidjet ćemo i da su apostoli, kojih je bilo 12, ostali bez jednoga i odmah su jedanaestorica sazvala sabor kako bi izabrali dvanaestoga člana kolegija. I izabraše Matiju. Vođeni istim Duhom učiniše što je bilo potrebno. U ono vrijeme Petar ustade te pred svom braćom – bilo je zajedno oko sto dvadeset osoba – reče: “Braćo, trebalo se ispuniti Pismo koje proreće Duh Sveti na Davidova usta o Judi koji je bio predvodnik onima što uhvatiše Isusa. On

je pripadao nama i zadobio udio, to jest ovu našu službu... Neka njegovu nadgledničku službu preuzme drugi!

Prema tome, treba da bude skupa s nama svjedokom njegova uskrsnuća jedan od onih ljudi što su bili s nama sve vrijeme koje Gospodin Isus provede s nama, počevši od krštenja Ivanova do dana kad je uznesen između nas. Nato predložiše dvojicu: Josipa, zvanog Barsabu s prezimenom Just, i Matiju. Tada izmoliše ovu molitvu: ‘Gospodine, ti koji poznaješ srca svih ljudi, pokaži nam koga si od ove dvojice izabrao da preuzme mjesto ove apostolske službe s kojega je Juda odstupio i otišao u mjesto što mu pripada!’ Tada im podijeliše kocke. Kocka pada na Matiju, i on bi pribrojen Jedanaestorici apostola” (Dj 1,5-26).

Iz ovih redaka Djela apostolskih možemo uočiti i učiti sljedeće:

Apostoli su uvijek u zajedništvu s Petrom, Glavom Crkve. On je onaj koji je određen od Isusa voditi apostole. Papa je naslijednik Petrov, a biskupi naslijednici apostola, uvijek u zajedništvu s Petrom koliko god neki nastojali biti bez Petra i apostola naših dana;

Naroda je bilo 120. Naših krizmanika, njihovih kumova i roditelja je stotinjak. Kada se pribroje svećenici i rodbina, ima nas i više od toga broja. Svi mi sačinjavamo dio Crkve Božje svete i vjerujemo u Kristovo Uskrsnuće koje smo u nedjelju svečano proslavili;

Apostoli su vođeni Duhom Svetim. Crkva je vođena Duhom Svetim koji se danas obilno daruje našim krizmanicima. Neka ih uvijek vodi u životnim odabirima da znaju prepoznati Božje djelo, a odmaknuti se od vražjega.

Kada u životnim situacijama ne budu izabrani poput Barsabe u bliži zbor, da znaju ponizno prihvati nauk Crkve i slijediti Pismo i Predaju.

Molitva je ona koja je dovela Matiju na mjesto Judino. Molitvom uvijek zahvaljujte Bogu na svakom daru, a posebice daru života kojega ste primili od vaših roditelja. Molitvom i to onom najuzvišenijom, svetom Misom, proslavit ćemo i današnju svečanost te Bogu zahvaliti na daru Duha Svetoga kojim će obdariti naše krizmanike.

Oče biskupe, prikažite ovu svetu Misu i na tu nakanu.

Proslava svetkovine Presvetoga Tijela i Krvi Kristove

Kao i prethodnih godina, naša župa svečano je proslavila blagdan Tijelova, blagdan Tijela i Krvi Gospodina Isusa Krista. Svetom misom te tijelovskom procesijom prisjetili smo se cijene kojom je otkupljen naš život. Isus poklanja, grješnim ljudima, svoje tijelo – kao kruh i svoju krv – kao piće. Svi prisutni vjernici u procesiji izišli su ispred crkve i pratili Presveto kroz mjesto gdje živimo, radimo, trpimo, veselimo se i tugujemo. Hodočastili smo za Gospodinom sadržanim u hostiji, istaknutoj u pokaznici, kako bismo je svi vidjeli, obožavali i slijedili.

Djeca su se veselila svojim ulogama, nosili su košarice s cvijećem kojeg su posipali po cesti ostavljajući tako trag kuda je sve prošao Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Pogledi su se zaustavljeni i na euharistijskim i nacionalnim simbolima koje su mlađi napravili od cvijeća na trgu i stazama ispred crkve.

Na četiri postaje izvan crkve Presveto se zaustavilo kako bismo molili i častili Oltarski Sakrament te kako bi Krist blagoslovio cijelo mjesto svojom prisutnošću, na sve četiri strane svijeta.

Nakon tijelovske procesije, već tradicionalno u našoj župi održano je zborovanje. Pored zborova naše župe „Mir“ i „Put ljubavi“ nastupili su i drugi zborovi te klape iz susjednih župa. Tako su nam priuštili istinski glazbeni, blagdanski užitak - duhovnu hranu koja nas je nakratko odvojila od svakodnevnih briga. Prostrana crkva odjekivala je mlađenачkim glasovima te njihovim acapella izvedbama. Svake godine, nesebično daju sebe za ovaj dan na Buni čije zajedništvo iz godine u godinu sve više raste. U tom zajedništvu, uz pjesmu, svi su se zadržali u blagdanskom druženju uz okrjepu i razgovor u kojem je bila očita radost i ispunjenost duše u tom zanosnom slavlju.

Koncert marijanskih pjesama u blagajskoj crkvi

U ponedjeljak, 8. svibnja 2017., u crkvi Presvetoga Trojstva u Blagaju s početkom u 19 sati upriličen je koncert marijanskih pjesama pod izvedbom Studija glazbene umjetnosti Sveučilišta u Mostaru. Župnik don Nikola Menalo pozdravio je drage goste i zahvalio im na predivnim izvedbama pjesama posvećenih našoj nebeskoj Majci Mariji u ovom njezinu mjesecu svibnju. Na programu su se našli gregorijanski napjevi i višeglasne skladbe posvećene Blaženoj Djevici Mariji. Sudjelovali su studenti odsjeka Solo pjevanja, Mješoviti i Muški zbor Studija glazbene umjetnosti te Komorni pjevački ansambl "Pro arte", a pod vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac.

Oproštaj od don Damira Pažina

“Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom.”

Na prvu nedjelju mjeseca rujna, 2. 9. 2017., na pučkoj misi u 11 sati, svečano smo se oprostili od našeg kapelana don Damira Pažina. Don Damir je u našoj župi djelovao dvije godine. Te dvije godine urezale su se u srca župljana za čitav život, zbog čega župljani nisu mogli sakriti suze na svojim licima. Urezao se don Damir u naše živote svojim riječima i djelima. Njegove riječi s oltara odzvanjale su crkvom, prodirale i u najhladnija srca, sama ta hladna srca, mekšala su se pod silinom Duha Svetoga.

Sjediti i s divljenjem, pomalo i s nevjericom slušati propovijed i pronalaziti se u svakoj izgovorenoj riječi, bio je, može se slobodno reći, nevjerojatan trenutak. Trenutak kada spoznaš sebe, svoju nutrinu. Kada progledaš očima i kada ti riječi poslane od Isusa preko mladog misionara ljubavi otkriju ocean milosti. Na takvu misiju smo, zapravo, svi pozvani. Širiti živu Kistovu riječ, dijeliti je s bratom i sestrom, djetetom, mužem i ženom. Ali rijetki su oni koji tu misiju žele živjeti svakim svojim dahom, svim svojim bićem. Božje stvari začinju se u skrovitosti, one su poput zrna gorušice. Baš kao i svećeničko poslanje. Korak po korak do svetosti.

Na svetosti koju je svjedočio naš kapelan zahvalili su se mladi naše župe. Zahvalili su se, prije svega, na prijateljstvu, potom na zborovanjima, dječjim olimpijadama, zornicama te druženjima nakon njih. Bio je pravi pastir koji je svoje stado okupljaо oko oltara. U znak zahvalnosti, župljani su mu uručili sliku križa koja je jedna od skica vitraja na našoj crkvi.

Dobio je don Damir još jedan poklon - gumu od bicikla. Kako se, don Nikola u svom govoru za don Damira osvrnuo u šali, jedan od njegovih križeva jest i njegovo biciklo s kojim je osvajao hercegovačka mjesta. Vjerujemo da ćemo ga susretati i na putu prema Buni. Župljani župe sv. Ivana imaju veliku čast što će se napajati na izvoru žive vode preko riječi ovoga pastira.

Dobrodošlica novom kapelalu don Ivanu Bijakšiću

Tijekom mjeseca kolovoza pristigao nam je novi župni vikar, don Ivan Bijakšić. Zaželjeli smo mu srdačnu dobrodošlicu u našu župu.

Don Ivan je rođen 1989. u Mostaru, gdje je primio prve sakramente, i završio osnovnu i srednju školu. Poziv za svećeništvo osjetio je kao ministrant. Na njegovu molbu biskup ga je Ratko godine 2007. primio u bogosloviju. Studij je pohađao u Sarajevu i Zagrebu, gdje je diplomirao na temu: „Liturgijski simbolički govor i geste u svetoj Misi“, pod vodstvom o. Marijana Steinera, isusovca. Za đakona je zaređen 17. 3. 2013. u Dračevu, gdje je bio na na pastoralnoj praksi kao bogoslov i đakon. Za svećenika je zaređen 15. rujna 2013. u mostarskoj katedrali. Kao svećenik, župni vikar, djelovao je u župi sv. Ivana Glavosjeka-Gradina. Od ove jeseni raspoređen je na pastoralnu službu u našu župu. Bog ga je nagradio lijepim glasom pa mu želimo da Boga slavi i s nama pjeva po notama koje se Bogu svidaju. Don Ivane, mlad si, a vedra duha, nastavi raditi s mladošću i veseli duh starijima. Presveto Trojstvo neka te obdari dobrim zdravljem i svećeničkim krjepostima!

Blagoslov djece i školskih torba

Svake godine početkom mjeseca rujna obilježava se početak školske godine. Tako je bilo i ove godine. U nedjelju, 3. rujna 2017., na svetoj misi u devet i trideset sati okupili su se učenici osnovnih škola uz pratnju svojih roditelja i bližnjih, tražeći od Gospodina da ih obdari svojim Duhom kako bi predano mogli raditi i izgrađivati se u mudrosti i znanju.

Misno slavlje predslavio je novi kapelan don Ivan Bijakšić uz prisustvo župnika don Nikole Menala.

U prigodnoj homiliji don Ivan se obratio učenicima, učiteljima i roditeljima. Svatko od nas mora „odraditi“ svoj dio posla u odgoju djece da bi oni postali odgovorni i pošteni ljudi, korisni svojoj obitelji, društvenoj i crkvenoj zajednici.

Škola je temelj svega, napomenuo je župnik, bez potrebnog obrazovanja ne može se ništa postići. Znam da je često teško ustati i poći u školu, ići na vjerou nauk. Budete ljuti na roditelje, školu, vjeroučitelje. Budete mrzovoljni kad morate izvršiti svoje obveze. Ali ako ih sada ne izvršite, poslije će biti velikih problema. I roditelji trebaju ozbiljno shvatiti odgoj i obrazovanje svoje djece, ne iz „pretjerane ljubavi“, koja se pretvorí u liniju manjeg otpora, popuštati.

Od djece ne možemo očekivati da uvijek budu odgovorni, ali roditelji to moraju biti. Zato mi danas molimo Duha Svetoga da na nas izlije svoj blagoslov i da ova školska godina bude uspješna za sve učenike naše župe.

Uz molitvu vjernika učenici su prinosili darove: Bibliju, Katekizam Katoličke Crkve, kruh i vino, nogometnu loptu te školsku torbu i udžbenike, koji su blagoslovljeni na kraju Misnoga slavlja.

Misno slavlje animirali su vjeroučenici i ministranti a pjesmom je pratio crkveni dječji zbor. Nakon svega učenici su zajedno sa svojim svećenicima napravili zajedničku fotografiju.

Za očekivati je da će, uz pomoć Duha Svetoga, i ova školska godina uspješno završiti!

MOLITVA ZA BLAGOSLOVLJENU ŠKOLSKU GODINU:

Ti, Gospodine, koji čuješ sve naše molitve i svako naše tepanje,
ma kako bilo nečujno,
ti koji čuješ molbe svih ljudi,
čuj i ovu našu molitvu,
jamstvo naše vjere
i naše ljubavi prema tebi:
blagoslovi ovu školsku godinu!

Neka bude bogata naporima i otkrićima.

Neka bude jedan kamen više
u izgradnji naše životne Kuće:
ne pjesak koji vjetar raznosi,
nego čvrsta i neoboriva stijena.

Daj da budemo sposobni
produbiti svoje spoznaje
i izvršiti sve svoje zadatke,
da budemo pozorni
te otvorenim očima gledamo
ovaj svijet pun izazova.

Daj nam jaku volju
da odbacimo medijske varke
i da se odupremo igricama i glupostima
koje ograničavaju našu slobodu,
ubijaju poštovanje prema drugome
i oduzimaju nam dragocjeno vrijeme.

Daj nam snage
da se razumno i odlučno odupremo
neodgovornom ponašanju
prema učiteljima i roditeljima.

Budi nam uvijek na pomoći –
u radosnim i uspješnim danima,
kao i u danima muke i neuspjeha,
da se nikada ne predamo lijnosti,

da nas ne svlada malodušnost.

In memoriam: fra Petar Vlašić

Osmi studenoga navršilo se pet godina otkada nas je napustio naš bivši župnik fra Petar Vlašić. Fra Petar je preminuo u 75. godini života, 51. godini redovništva i 47. godini svećeništva.

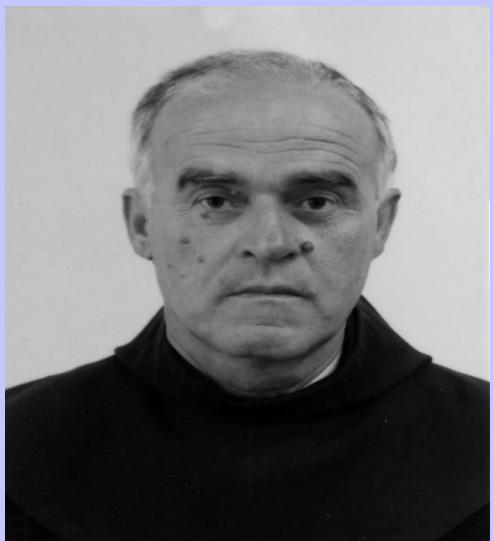
Pokop je bio 9. studenoga 2012. na groblju Kovačica gdje je fra Petar pokopan u fratarsku grobnicu.

Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u župnoj crkvi od 13 sati, a sprovodni obredi započeli su sv. Misom zadušnicom u 15 sati. Misno slavlje predvodio je mons. Ratko Perić, biskup, u koncelebraciji s fra Ivanom Sesarom te s još oko 180 svećenika.

Iz fra Petrova krhkog tijela zračila je istinska pobožnost i franjevačka jednostavnost. Gdje je god djelovao, ostavljao je svijetao trag, što svjedoči i činjenica da ga se vjernici na župama na kojima je djelovao uvijek rado i sa zahvalnošću sjećaju...

Zahvaljujemo Gospodinu na njegovu služenju u našoj

župi. Preporučimo njegovu dušu u naše molitve. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Misijska nedjelja 2017. godine

U našoj župi se već tradicionalno obilježava misijska nedjelja kao i u svim biskupijama te mnogim župama i ustanovama katoličkoga svijeta. Osim molitve za misije i upoznavanja misijskoga rada, vjernici su pozvani dati dobrovoljni novčani prilog kako bi olakšali život onima koji žive s druge strane svijeta. Na ovu 91. obljetnicu Svjetskog

dana misija, poslije svete Mise, ispred naše crkve se simbolično prodavala hrana koju su pripremile vrijedne ruke naših domaćica. Zamamnim mirisima i lijepim izgledima kiflica, peksimeta, pita, kolača i drugih slastica nitko nije mogao odoljeti. Sve je nestalo velikom brzinom.

Na taj način će se prikupljeni novac poslati našim bivšim župnicima don Velimiru i don Bernardu koji djeluju u misiji Kisongo u Tanzaniji – u jednoj od najsirošnijih zemalja svijeta. Bilo molitvom, bilo novčanim prilogom, sigurno ćemo ugrijati srca, izmamiti osmijeh na licima i nahraniti one koji žive u neljudskim uvjetima na sramotu čovječanstva. S obzirom na teške i gotovo dramatične situacije, ponekad su upravo misionari jedini koji donose pomoć kojom spašavaju život. Mnogi tamo žive, bez obveza - krštenja, vjenčanja, sakramenata, vjerujući u neke lažne idole. Malaria je i dalje najveći ubojica djece. Uglavnom nemaju

mogućnosti prave zdravstvene ustanove. Stoga naši misionari imaju "pune ruke posla". Oni grade crkve, škole, te neumorno naviještaju Radosnu vijest i okrijepljuju sakramentima umorne i opterećene na putu života. U ovoj godini u jednom danu krstili su više od stotinu djece nevjenčanih ili samohranih roditelja. Prilagodili su se na život bez televizije, računala, struje, kreveta i čvrstog krova nad glavom. No, uza sve te okolnosti, svjedočili su kako su tamo puno sretniji jer su im ljudi s kojima žive u misijama pokazali kako je život ipak nešto više. Život s ljudima koji nikada nisu doživjeli

zapadnjački stil, no zadržali su ono što mnogima nedostaje – iskrenost, skromnost i ljubav prema životu. Izgleda da je potrebnije žaliti nas jer često ne znamo cijeniti ono što imamo. Upravo nas nezahvalnost čini nesretnima i dovodi u stanje u kakvom se često nalazimo. Ne smijemo zaboraviti da je Crkva misionarska. Isus je bio prvi misionar. Svatko od nas je misionar. I mi smo misijsko područje. Teško je oteti se dojmu iz evanđelja: "Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe! A što si pripravio, čije će biti?"

Duše kojih se nema tko spomenuti

Ovih su dana naša groblja prepuna cvijeća i svijeća koja obasjavaju počivališta naših dragih pokojnika. Pa i oni katolici koji nisu baš redoviti na nedjeljnim euharistijskim slavlјima ne zaboravljaju da imaju nekoga za čiju bi se dušu valjalo pomoliti ili mu makar posjetiti grob. Odvojit će za to svoje vrijeme i strpljenje, možda i putovati kilometrima od mjesta stanovanja. Kultura povezanosti nas živih s pokojnim pretcima i rođacima, ljudima koje smo voljeli i koji su nam nešto značili, duboko je ukorijenjena u našoj svijesti i vjerničkoj savjesti.

Međutim, nema među nama mnogo onih koji će se tih dana spomenuti duša kojih se nema tko spomenuti. Ili možda ima, ali su negdje daleko ili ne znaju da u nekom udaljenom, nepoznatom kraju tijelo njihova oca, djeda ili bake, brata ili sestre čeka zoru uskrsnuća.

Takvo mjesto nije daleko od nas. Rijetki su Mostarci koji znaju da u njihovoј blizini postoji Vojno groblje, izgrađeno za vrijeme Austro-Ugarske Monarhije i njezine vlasti u našim krajevima. Još je manje onih koji su to mjesto posjetili i uvjerili se da je jedva preživjeli svjedok jednoga vremena koje je bitno obilježilo našu

kulturu. I to nezaštićeni svjedok, satrven ratnim razaranjima, nebrigom odgovornih i rušilačkom kulturom nas kojima nije sveto ništa što nije ogradio ogradom našega privatnoga prostora.

Blagajsko-bunski župnik don Nikola, na čijem se pastoralnom prostoru nalazi ovo groblje, prošle je godine sa svojim župljanima pokrenuo akciju da se ovo groblje, koliko je moguće, očisti od raznih gomila otpada i zarasloga šiblja koje prekriva stotinjak grobova vojnika, gradskih činovnika i civila koji su ovdje ukopani prije stotinjak godina, a neki od njih i za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Dobro

vidljivi natpisi na pojedinim oštećenim i isprevrtanim spomenicima ispisani na njemačkom, latinskom, hrvatskom ili srpskom jeziku jasno svjedoče s kolikom su ljubavlju prema tim pokojnicima njihova djeca i građani Mostara čuvali sjećanje na njihov život i djelo. Duboko vjerujemo da su njihove duše u zagrljaju Oca nebeskoga i proslavi Svih Svetih na čiju smo svetkovinu na ovom groblju prikazali misnu žrtvu.

Ispred grobljanske kapele, koja se izranjavana izdiže iznad okolnoga prostora Misu je pred tridesetak okupljenih vjernika te u susavlju sa župnikom don Nikolom i župnim vikarom don Ivanom predslavio o. fra Stjepan Pavličević. Neka naša molitva bude vjernički doprinos vječnom spasenju duša koje ovdje počivaju i poticaj odgovornima da se poduzmu kako bi ovo mjesto (p)ostalo prvorazredni spomenik kulture umjesto naše građanske sramote kojom gazimo sve što je vrijedno.

Pokorničko hodočašće u svetište Kraljice Mira u Hrasno

Ove godine, kao i prethodnih godina, organizirano je pokorničko hodočašće u središnje marijansko svetište Trebinjsko-mrkanske biskupije u Hrasno. Svake nedelje hodočaste po tri župe, a mogu im se priključiti i vjernici iz drugih župa.

U drugu korizmenu nedelju, 25. veljače, hodočastila je naša župa Blagaj-Buna zajedno sa župama Neum, Gradac, Hutovo, Čapljina, te

puta od postaje do postaje. Križni put predvodio je don Stipe Gale, župni vikar u Neumu.

Nakon pobožnosti Križnoga puta, velik broj svećenika bio je na raspolaganju za svetu ispovijed brojnim vjernicima.

Misno slavlje predvodio je don Damjan Raguž iz župe Rotimlja, a u koncelebraciji su bili: don Nedjeljko Krešić, župnik župe Gradac; don Stipe Gale, župni vikar župe Neum; don

Antun Pavlović, župnik župe Hrasno i upravitelj Svetišta, dok su ostali svećenici ispovijedali i za vrijeme Mise.

Pjevanje je animirao župni zbor iz Čapljine, a misna čitanja i molitvu vjernika čitali su mladi iz naše župe.

Drugakorizmena nedjelja nas vodi s Gospodinom na Goru preobraženja gdje je poveo trojicu svojih apostola. Nije im dopustio da sagrade sebi sjenice na Gori preobraženja kako su

mnogi vjernici iz drugih župa.

Iako se u župu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije i svetište Kraljice Mira u Hrasno može doći iz više pravaca, ni jedan put nije lagan. No, usprkos tomu, oko tisuću vjernika iz brojnih župa naših biskupija pristiglo je u Svetište Kraljici Mira, sa svojim nakanama, potrebama i molitvama.

Vjernici su sudjelovali u pobožnosti Križnoga

oni hteli. Gospodin nije htio da njihovi doživljaji ostanu samo njihovi nego da svjedoče svoju vjeru drugima. Svojim preobraženjem, Gospodin nam i ove korizme daje potrebnu snagu da ga ispunimo.

Prelijepo je bilo osjetiti ovo zajedništvo u pobožnosti, sakramentima i euharistijskom slavlju te za vrijeme Križnoga puta razmatrati osjećaje i obraćati se Bogu skrušena srca.

Sarajevski bogoslovi u našoj župi

Na poziv župnika don Nikole Menala našu su župnu zajednicu na 4. nedjelju kroz godinu, 29. siječnja 2017. god. posjetili bogoslovi iz Sarajeva zajedno sa svojim odgojiteljima. Na poseban način uljepšali su misno slavlje u 9:30 i 11 sati koje su predvodili rektor vlč. Josip Knežević i vicerektor vlč. Marko Mikić. Pod misama je pjevao zbor mlađih bogoslova, budućih svećenika, Vis „Emanuel“.

Ove nedjelje nije bio poseban blagdan, reklo bi se dan Gospodnji kao i svaki drugi. Pomalo hladan i tih. Ništa neobično za ovo doba godine. Iz svojih toplih ognjišta došli smo slaviti Isusa, živoga Isusa koji stoji pred nama, preda mnom. No, je li ova naizgled obična nedjelja bila baš obična, ili je sjajila nekim drugim sjajem? Trebamo li svaki dan težiti da nam taj dan bude sjajniji od onoga jučerašnjeg? Upitnici su mi se stvorili nad glavom dok je započinjalo misno slavlje. Predvoditelj sv. Mise pričao je o evanđelju i 8 blaženstava, 8 „ustava“ jednoga kršćanina. Govorio je kako često zanemarivamo blaženstva, te da umjesto ovih

krojimo neka po vlastitim željama, prihvaćamo zemaljska „blaženstva“. Osjetio sam se prozvanim. Pomislio sam kako nam nebo može lako promaknuti. „Ne moraš se držati svih 8, ali se drži bar nekih od njih“, rekao je vicerektor. Isusova blaženstva donose nam revoluciju. Ona predstavljaju „projekt“ sreće koji je u suprotnosti s onim kojega obično prenose mediji i prevladavajuće mišljenje. Danas, za ljude reći da je Bog bio jedan od nas, da je trpio te da je umro na križu, ravno je onome da im kažeš da očima brda pomjeraju, sablazno. Prema logici ovoga svijeta, one koje Isus proglašava blaženima smatra se “gubitnicima”, slabiciima. Put kojima nas Isus poziva nije lagan, naprotiv, težak je i trnovit. Unatoč tome, često na raskrižju biramo onaj lakši. Lakši put, ne mora značiti sretniji put.

Nekoliko riječi o samom fakultetu i životu jednoga bogoslova govorio je jedan od desetorice bogoslova. Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu zasnovan je na temeljima najstarije sustavno organizirane visokoškolske ustanove u BiH, Vrhbosanske katoličke teologije koju je utemeljio prvi vrhbosanski nadbiskup dr. Josip Stadler. Iza ovog fakulteta stoje godine patnje, rasta, školovanja, muke i znoja, ali i radosti, druženja, molitve i rasta u znanju i u zvanju-nikada nije nestalo nade. Iza zidina su brojne životne priče, brojni pozivi osoba koji su svoj život odlučili u potpunosti predati Isusu. I naši župljani su imali priliku čuti jednu takvu priču. Nisu štedjeli riječi i podijelili su s nama svoje iskustvo, govorili su i o svom duhovnom pozivu. Potaknuli su sve mlade na hrabro koračanje bez straha prema Gospodinu ukoliko osjete duhovni poziv i pozvali nas na molitvu za duhovna zvanja. Ukažali su i na važnost takve molitve. Ne možemo opstatи bez svećenika, naših pastira koji nas okupljaju u Isusu Kristu. Večeras se u skrovitosti svoga doma, svoje nutrine zapitaj tko si i pomoli se za njihovu ustrajnost i nova duhovna zvanja jer kako je sv. Ivan Bosco rekao: „Najveći dar koji Bog može udijeliti obitelji jeste svećeničko zvanje jednoga sina.“

Hodočašće zbora "Mir" u Kreševo

UHAKUD u BiH i HKD "Napredak" - Podružnica Kreševu organizirali su četvrti Susret zborova, koji je održan ove nedjelje, 12. studenog, u "Napretkovom" domu u Kreševu. Program je započeo sv. Misom u 11 sati u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kreševu, a nastup zborova u 13 sati u

Napretkovom domu u Kreševu. Osim crkvenih zborova na Susretu su nastupile i pjevačke skupine, kao i klape.

1. Mješoviti zbor mладих „Mir“ – iz župe Presvetoga Trojstva; Blagaj - Buna
2. Vokalna skupina "Arabella" – Rama
3. Mješoviti zbor "Dobri Pastir" – Mostar
4. "Paulus" – Župa Rotimlja – Stolac
5. Mješoviti zbor HKD Napredak – Kreševo
6. Mješovita pjevačka skupina „Lampoši“ – Travnik
7. Ženski vokalni ansambl HKD Napredak – Bugojno
8. Etno skupina „Čuvarice“ – Rama

Nastupe osam pjevačkih skupina s posebnom

pozornošću pratila je mr. art. Katja Krolo Šarac koja je dala stručne osvrte na nastupe pjevačkih skupina iz zborova, na okruglom stolu koji je, uza sudjelovanje voditelja pjevackih skupina, također održan u Kreševu. Naš mješoviti zbor mlađih „MIR“ nastupio je uz dvije skladbe:

A n i m a Christi (Dušo

Kristova), tekst: sv. Ignacije Lojolski, Aranžman: Mons. Marko Frisina; *Predivan*, tekst i glazba: Dennis Cleveland, aranžman: Mladen Fotak.

Temeljni cilj organizacije ovoga Susreta zborova jest skupljanje naših zborova iz cijele BiH. Ovaj skup je uistinu jedno bogato druženje i lijep način očuvanja naše pjesme i tradicije u cijeloj BiH. Naglasak je stavljen na očuvanje zborskog pjevanja koje se pojavljuje kroz proteklih stotinjak godina na našim područjima kao razvijeni oblik pjevanja. Nadamo se da će se i u budućnosti organizirati ovakvi susreti zborova i u manjim lokalnim sredinama jer cilj ovih susreta zborova je i razvijanje manjih lokalnih sredina i njihove kulture – kazao nam je Vedran Vidović predsjednik UHAKUD u BiH.

Nakon službenog dijela programa uslijedilo je zajedničko druženje uz prigodan domjenak.

No naši mladi pjevači i svirači nakon prigodnog ručka uputili su se u Sarajevo. Posebno ističemo obilazak Crkvenih objekata:

Bogoslovija

Prvi vrhbosanski nadbiskup sluga Božji dr. Josip Stadler otvorio je 1. rujna 1890. u zgradu gimnazije u Travniku prvu godinu filozofsko-teološkog studija, nakon što je papa Leon XIII. bulom "Ex hac augusta" od 5. srpnja 1881. ponovno obnovio redovnu crkvenu hijerarhiju u Bosni i Hercegovini, nakon 500-godišnje osmanske vlasti i odredio da se u Sarajevu podigne bogoslovno sjemenište za potrebe cijele metropolije: Sarajevo, Mostar, Banja Luka te Trebinje, koje je postojalo kao dijeceza. Stoga se ovaj datum (1. rujna 1890.) uzima kao rođendan i početak rada prve obrazovne visokoškolske ustanove u BiH – naše bogoslovije. Na Vrhbosanskoj je bogosloviji kroz evo 124 godina njezina rada završilo svoj teološki studij i zaređen veliki broj svećenika. Sa zahvalnošću Bogu i s ponosom ističemo da je pedesetak studenata ove drevne ustanove postalo doktorima teoloških znanosti, a petorica su postali nadbiskupi i osmorica biskupi.

Katedrala

Dvije osobe, nadbiskup Stadler (1843.-1918.) i arhitekt Vančaš (1859.-1937.), zaslужne su za podizanje nove katedrale u Sarajevu; prvi kao poručitelj, a drugi kao izvršitelj. Među njima vladao je harmoničan odnos što je inače dosta rijedak slučaj na velikim gradilištima. Razlog, možda, treba tražiti u naravi ove dvojice, ali i u vremenu u kojem su živjeli. Stadleru je, po svoj prilici lebjjela pred očima briga kako da iz ničega, takoreći na »goloj ledini«, organizira Crkvu, pa se nije mogao razmetati sa željama, a Vančaš je došao u Sarajevo kao mlad, ali vrlo solidno školovan i po

sebi talentiran arhitekt. Predivna građevina u kojoj se osjeti uistinu duhovni žar vjere.

Obilazak najstarijeg živućeg samostana u BiH, koji datira iz 16. stoljeća, Kreševa, kao i odlazak u Sarajevo, zasigurno će ostaviti veliki trag u našim mladima.

Oni su neumorni, puni su duha jakosti, radosti..., što su cijelim putem i dokazali kroz pjesmu i igru. Molimo za naše mlade da sve ono što je dobro usvoje a sve što je nedostojno čovjeka odbace.

SHKM u Vukovaru

“Krist – nada naša” (1 Tim 1,1) pod ovim geslom, 30.000 mladih iz BiH, Hrvatske te mladih raseljenih u inozemstvu bilo je ujedinjeno u Kristu na susretu Hrvatske katoličke mlađeži u gradu heroja - Vukovaru. Deseti jubilarni susret znakovito je održan u gradu koji je simbol stradanja i patnje ali još više simbol ustrajnosti i nade. Grad je vrvio mladim ljudima, 29. i 30. travnja. Takve lijepе prizore Vukovar ne pamti, potpuno drugačija slika od svih dosadašnjih! Taj vikend Vukovar je bio grad mlađeži. Mladi su bili smješteni po župama Đakovačko-osječke nadbiskupije u obiteljima. Slavonske obitelji otvorile su vrata svoga doma do tada neznatnim ljudima. Omogućili su im da osjete djela milosrđa, te dale priliku da mladi nauče kako takva djela istinski dijeliti u svojoj župi i obitelji.

Mladi naše župe, njih 50, zajedno sa župom Svetog Mateja iz Mostara te župom Svetog Ilike Proroka iz Stoca bilo je smješteno u Vinkovcima u župi sv. Euzebija i Poliona. Upoznali su najstariji grad u Europi, vidjeli kako Vinkovčani žive te upoznali njihovu kulturu. Nakon kratke okrjepe u obiteljima, mladi su se zaputili u župne crkve. Po prvi put u povijesti susreta mladi su program započeli u župama. U Vinkovcima se program nastavio i koncertom duhovne glazbe benda “Emanuel”

na kojem su i naši mladi bili. Prepuna dvorana na jednu večer postala je mjesto veličanstvenog Božjeg silaska među okupljene mlađe. Pružene ruke, osmijesi i suze radosnice te zajedničko slavljenje svjedočilo je njihovim otvorenim srcima za Duha Svetoga.

U nedjelju, 30. travnja, mladi su se okupili na Memorijalnom groblju u Vukovaru. Na ovom mjestu posebnog pjeteta, zajedno su se pomolili s biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama.

U tom ozračju zaputili su se u procesiji prema dvoru Eltz. Stvorila se nepregledna kolona mladih koja je polako koračala. U procesiji su pjevali, molili i slavili Krista koji je naša nade. Mnoštvo natpisa župa iz cijele Domovine, mnoštvo naglasaka i osmijeha obojali su vukovarske ulice.

Vukovarci su izišli iz svojih domova, zaustavljali se i divili tom čudu, svoje divljenje nisu mogli skriti i nisu htjeli skrivati. Mahali su nepreglednoj rjeci mladih ljudi u mimohodu, pozdravljali ih s “Hvaljen Isus i Marija” i plakali od sreće. Njihovu sreću mladi su itekako osjetili. Neki su čak izlazili iz kolone kako bi zagrlili ganutu staricu i starca. Njihov Vukovar postao je grad mlađeži, grad radosnih srca, pjesme, nade i budućnosti. Cijela javnost Lijepe Naše toga dana bila je uprta u njihov i naš grad.

Središte susreta bilo je misno slavlje koje je održano na uređenom dvorištu dvorca Eltz. Misu je predstavio đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit mons. Đuro Hranić u zajedništvu s mnoštvom biskupa i svećenika. U propovijedi osvrnuo se na današnje probleme mladih koji su izgubili povjerenje u ljude, institucije i politiku, te one koji zbog toga tonu u izolaciju, alkohol, drogu i napuštaju svoje domove. Poručio nam je kako smo potrebni svojoj Domovini. Hrvatsko društvo ne može postati bolje ako nema nas mladih koji će služiti općem dobru koje se postiže studiranjem, učenjem, marljivim i moralnim radom daleko od prizemne logike ovog svijeta.

U Domovinskom ratu, iskusili smo kako Bog nikad svoje ne ostavlja, a i sam grad Vukovar pruža snažnu poruku da iza svake kiše izide sunce. Nadbiskup Hranić je pozvao mlade da se otvore prema budućnosti, Kristovoj ljubavi i njegovom vodstvu slijedeći geslo Susreta "Krist, nada naša".

Molitvom je ovo slavlje pratilo i Papa Franjo te je apostolski nuncij u Hrvatskoj kazao kako će Svetom Ocu prenijeti poruku da je u nedjelju u Vukovaru video jedan novi horizont koji čine hrvatski mladi katolici. Nakon svete mise, tijekom poslijepodneva, mladi su obilazili grad na Dunavu, sudjelovali na radionicama, molitvama i koncertima. Mladi naše župe pomolili su se za sve žrtve Vukovara kod Bijelog križa. Potom su

posjetili bolnicu iz koje je nakon pada obrane Vukovara, odvedeno i zatočeno 261 ranjenik od kojih je njih 200 mučki ubijeno na Ovčari.

Pri povratku, posjetili smo Katolički školski centar Don Bosco u Žepču. Nakon okrjepe upoznali su se s radom ove ustanove koju vode salezijanci koji se nadahnjuju vrijednostima kakve je imao sv. Ivan Bosco.

Bogati za još jedno predivno iskustvo, vratili su se svojim domovima u uvjerenju da će sve ponoviti u Zagrebu 2020. godine.

Nakon susreta u Dubrovniku – grada slobode preko Vukovara – grada heroja, naša domovina je povezana kroz ova dva patnika, simbola stradanja, žrtve i nade. Od Vukovara, susret mladih se nastavlja do Zagreba – grada svih Hrvata. Tamo nas čeka blaženi Alojzije Stepinac, suzaštitnik naše župe. Iako mladi podnose najveći teret gospodarske krize, ovakvi susreti šalju poruku nade u bolje sutra Lijewe Naše.

Marija Bistrica

U subotu i nedjelju, 20. i 21. svibnja, župljeni ţupe Blagaj – Buna, zajedno sa svojim kapelanom don Damirom Pažinom, hodočastili su u hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici.

Polazak autobusom bio je organiziran u 6 sati ispred crkve na Buni. Pomolivši se za sretan i blagoslovljen put hodočasnici su krenuli put granice sa Hrvatskom i autocesti. I dok su prolazili kroz krševitu Dalmatinsku zagoru, ravnu i šumovitu Liku omeđenu planinama, brežuljkasti i zeleni Kordun, hodočasnici su molili krunicu i složno pjevali duhovne i pučke pjesme. Konačno, nakon sedmosatne vožnje hodočasnici su stigli u Zagreb, srce Hrvatske.

Grupa se zaustavila u gradskom naselju Remete, gdje se nalazi staro marijansko svetište u Hrvata, svetište Majke Božje Remetske. Svetište čuvaju i njime upravljaju redovnici karmelićani. Crkva je posvećena Uznesenju Blažene Djevice Marije i prvi put se spominje 1288., što znači da je starija i od svetišta Gospe Trsatske. Prvotno su se o svetištu brinuli redovnici pavlini (bijeli fratri), koje su Turci pobili u 16. stoljeću, a svetište poharali. Nakon toga svetište je pod direktnom upravom Kaptola (nadbiskupije), a crkva se obnavlja u 17. st. kada dobiva današnji izgled. Godine 1963. u svetište dolaze karmelićani i preuzimaju brigu o njemu. Majka Božja Remetska nosi dva naslova: onaj službeni, „Fidelissima Mater Advocata Croatiae Sanctissima Virgo Remetensis“, tj. Najvjernija Majka Odvjetnica Hrvatske Presveta Djevica Remetska, te onaj neslužbeni, „Nebeska Ljekarna“, koji je narod usvojio kroz vrijeme radi brojnih ozdravljenja koja su se dogodila po njezinom zagovoru. Unutrašnjost svetišta je bogato urešena, a svi zidovi su oslikani freskama. Nekada je i strop crkve bio oslikan, što joj je privrijedilo naslov „hrvatska sikstinska kapela“, no nažalost crkva je u 19. st. pretrpjela znatnu štetu od potresa i krov se urušio. U sredini oltara iznad svetohraništa nalazi se prelijepi pozlaćeni kip Majke Božje Remetske. Hodočasnike je u svetištu dočekao upravitelj svetišta, koji ih je upoznao s bogatom poviješću svetišta, te još jedan svećenik karmelićanin koji je rodom iz Stoca. U svetištu

su hodočasnici slavili i svetu misu, koju je predvodio don Damir.

Nakon posjeta Remetama, hodočasnici su se zaputili prema zagrebačkom gradskom groblju Mirogoj. Mirogoj je djelo arhitekta Hermana Bollea i današnji izgled je dobio u 19. st., iako groblje na tom mjestu stoji od početka 18. st. Na samom ulazu u groblje nalazi se kapela Krista Kralja, od koje se s obje strane šire kolonade. Kolonade su zatvorene prema vanjskoj strani, te zbog toga izgledaju kao bedemi koji čuvaju „grad mrtvih“, a s unutarnje strane su otvorene i u njima su smještene kapele s kupolama, u kojima su sahranjeni mnogi hrvatski velikani poput: Stjepana Radića, Augusta Šenoe, Vatroslava Lisinskog i mnogih drugih. Odmah iza kapele Krista Kralja, nalazi se grob prvog hrvatskog predsjednika Franje Tuđmana, gdje su hodočasnici zapalili svjeću i pomolili se. Nakon kraće šetnje grobljem, hodočasnici su zastali kod groba neprežaljenog Dražena Petrovića, te se pomolili. Nakon posjeta Mirogoju, hodočasnici su se zaputili prema zagrebačkoj katedrali.

Došavši pred zagrebačku katedralu, hodočasnici su ostali zapanjeni njezinom veličinom i ljepotom. Katedrala je posvećena Uznesenju Blažene Djevice Marije i svetim Stjepanu i Ladislavu, a svoj današnji izgled dobila je u prijelazu iz 13. na 14. stoljeće. Izvedena je u gotičkom stilu s puno ukrašenih tornjeva, zabata i kula, a njeni zvонici su visoki 108 metara, što katedralu čini najvišom građevinom u gradu. Isti je autor Mirogoja i katedrale: Herman Bolle. Unutrašnjost katedrale je bogato ukrašena sa plavo obojanim stropom, posutim zlatnim zvijezdama, raskošnim lusterima, predivnim arhitektonskim detaljima, šarenim i živopisnim vitrajima i srebrom ukrašenim oltarom iza kojega se nalazi grob blaženog Alojzija Stepinca. Hodočasnici su posjetili grob bl. Alojzija Stepinca, gdje su se i pomolili. Na trgu ispred katedrale nalazi se spomenik na čijem se vrhu nalazi zlatni kip Blažene Djevice Marije, a oko katedrale se nalaze kaptolski bedemi, gdje je smješten i nadbiskupski dvor. Nakon posjeta zagrebačkoj prvostolnici, hodočasnici su imali slobodnog vremena da posjete i obiđu grad.

Nakon posjeta Zagrebu, hodočasnici su se zaputili prema 40-ak kilometara udaljenoj Mariji Bistrici, smještenu s drugu stranu Medvednice. Stigavši u Mariju Bistricu, hodočasnici su se smjestili u hotel, gdje ih je čekala okrjepa i gdje su prenoćili.

Sutradan ujutro, hodočasnici su posjetili karmel (samostan) bosonogih sestara karmelićanki. Hodočasnici su se smjestili u samostansku crkvu i nakon nekoliko minuta paravan

se otvorio i hodočasnike su pozdravile dvije časne sestre: časna majka Petra, nadstojnica samostana, te sestra Ivana. Hodočasnici su iz prve ruke mogli čuti kako izgleda svakodnevni život karmeličanki i što sve one rade, kada su dobile duhovni poziv, te o povijesti karmeličanki u Hrvatskoj. Časne sestre karmeličanke u Hrvatsku su došle na poziv kardinala Alojzija Stepinca 1939. i svoj prvi karmel utemeljile u Brezovici kod Zagreba. Samostan u Mariji Bistrici osnovan je u jeku rata, 1993. godine, a njegova gradnja dovršena 1998., kada su se sestre zatvorile u klauzuru. Oko samostana vlada veliki mir i tišina, a okolina je prelijepo uređena. Na kraju, don Damir je sestrama uručio mali znak pažnje, dar svih hodočasnika, te sestrama u molitve preporučio župu i njene župljane. Napustivši karmel hodočasnici su se uputili prema svetištu Majke Božje Bistričke.

Svetište Majke Božje Bistričke je hrvatsko nacionalno svetište. Sami kip Majke Božje potječe iz 15. stoljeća i nalazio se u staroj crkvi na Vinskom vrhu. Zbog opasnosti od Turaka 1588. kip je premješten u današnju crkvu i zazidan, te je nekoliko desetljeća bio izgubljen i zaboravljen. Svetištem su tada upravljali pavlini. Prema predaji tadašnjem župniku se usred mise ukazala Gospa i rekla mu da se moli da joj se vратi vid, nakon čega je župnik ugledao svjetlo ispod kore (udubljenje u zidu u kojem je bio zazidan kip) i pronašao kip. Otada počinju mnoga ozdravljenja i brojna hodočašća. Crkva je današnji oblik dobila 1885. kada je proširena

i obnovljena a okružuje je župni dvor i samostan s kolonadama. U svetištu su hodočasnici slavili svetu misu, pod kojom je bila i prva pričest za prvopričešnike bistrčke župe, a don Damir je bio u koncelebraciji. Nakon mise hodočasnici su obavili župni zavjet Majci Božjoj Bistričkoj, predavši u njene ruke našu župu i sve njene župljane, te joj u srcu prinijeli sve svoje molitve. Nakon što su obavili zavjet, hodočasnici su otišli na poljanu iza svetišta, gdje se nalazi crkva na otvorenom bl. Alojzija Stepinca, kojega je upravo na tom mjestu blaženim proglašio Papa Ivan Pavao II. 3. listopada 1998. Zatim su hodočasnici obavili pobožnost Križnoga puta, koji je smješten na brežuljku iza svetišta i jako lijepo uređen.

Duhovno okrijepljeni i s nadom da će im Majka Božja Bistrička uslišati molitve, hodočasnici su krenuli natrag doma.

Na putu kući, hodočasnici su se navratili u Zadar, gdje su posjetili svoga sjemeništarca Marka Pavlovića. Rektor sjemeništa je upoznao hodočasnike sa njegovom poviješću, a nakon toga razgledali su zadarsku katedralu sv. Stošije (Anastazije). Susreli su se i sa zadarskim nadbiskupom, mons. Želimirom Puljićem, rodom iz Kamene, koji im je udijelio Božji blagoslov.

Nakon kratke šetnje Zadrom i uživanja u zalasku Sunca, uz zvuke morskih orgulja, hodočasnici su se zaputili prema Buni, gdje su uz Božju pomoć stigli u ponedjeljak u 1 sat ujutro.

Iz Matrice krštenih naše župe za 2017. godinu

1. 33/2016. Josipa Petrović, kći Dariova i Ivane r. Bagarić; rođena 2. studenoga 2016., krštena 26. prosinca 2016.; kuma Franka Bagarić;
2. 1/2017. Igea Mehić, kći Dinina i Alijane r. Karić; rođena 11. srpnja 1983., krštena 10. siječnja 2017.; kuma Anica Odak;
3. 2/2017. Martina Jurković, kći Robertova i Danijele r. Nikolić; rođena 30. siječnja 2017. krštena 30. siječnja 2017.;
4. 3/2017. Monika Čosić; kći Predragova i Ivane r. Rako; rođena 18. prosinca 2016., krštena 5. veljače 2017.; kuma Gordana Pavlić;
5. 4/2017. Petra Šutalo, kći Nikolina i Andree r. Bekavac; rođena 12. siječnja 2017., krštena 26. veljače 2017.; kuma Marjana Perutina;
6. 5/2017. Nikola Pavlović, sin Igorov i Ivone r. Krtalić; rođen 11. siječnja 2017., kršten 4. ožujka 2017.; kum Donaldo Maroš;
7. 6/2017. Andrija Soldo, sin Marijov i Zorice r. Matić; rođen 17. prosinca 2016., kršten 4. ožujka 2017.; kum Zdravko Marčinko;
8. 7/2017. Petar Puljić; sin Tomislavov i Andrijane r. Vujičević; rođen 11. siječnja 2017., kršten 22. travnja 2017.; kum Josip Mandarić;
9. 8/2017. Ante Kalinić; sin Marinov i Matee r. Vidačković; rođen 8. ožujka 2017., kršten 22. travnja 2017.; kum Nikola Vidačković;
10. 9/2017. Mia Pranjić; kći Pavlova i Ive r. Boškić; rođena 6. veljače 2017., krštena 29. travnja 2017.; kuma Tereza Mandić;
11. 10/2017. Mate Pranjić; sin Pavlov i Ive r. Boškić; rođen 6. veljače 2017., kršten 29. travnja 2017.; kum Josip Šarić;
12. 11/2017. Ivan Glavina; sin Ilijin i Gordane r. Aničić; rođen 20. ožujka 2017., kršten 6. svibnja 2017.; kum Goran Šimunović;
13. 12/2017. Karlo Tomić; sin Krešimirov i Ive r. Buljan; rođen 22. travnja 2017., kršten 3. lipnja 2017.; kum Goran Marić;
14. 13/2017. Marta Perić; kći Ivanova i Inge r. Delić; rođena 1. ožujka 2017., krštena 29. svibnja 2017.; kuma Marijana Marijanović;
15. 14/2017. Marina Berberović; kći Vujadinova i Lidije r. Grgić; rođena 7. kolovoza 1986., krštena 6. lipnja 2017.;
16. 15/2017. Mihovil Pavlinović; sin Marinov i Petre r. Jokić; rođen 24. studenoga 2015., kršten 10. lipnja 2017.; kum Davor Crnjac;
17. 16/2017. Marta Mlikota; kći Igorova i Dragane r. Primorac; rođena 14. travnja 2017., krštena 9. srpnja 2017.; kuma Marija Rajić;
18. 17/2017. Luka Bebek; sin Damirov i Marije r. Tolić; rođen 27. svibnja 2017., kršten 22. srpnja 2017.; kum Zdenko Božić;
19. 18/2017. Ante Čuljak; sin Zoranov i Maje r. Bojčić; rođen 8. lipnja 2017., kršten 29. srpnja 2017.; kum Marijo Previšić;
20. 19/2017. Adrian Šutić; sin Igorov i Diane r. Šaravanja; rođen 14. lipnja 2017., kršten 29. srpnja 2017.; kum Miran Boras;
21. 20/2017. Jakov Tokić; sin Jerkin i Marije r. Petričušić; rođen 24. svibnja 2017., kršten 13. kolovoza 2017.; kum Darko Dragić;
22. 21/2017. Ivano Dogan; sin Antonijev i Matee r. Sesar; rođen 21. srpnja 2017., kršten 27. kolovoza 2017.; kum Ivo Dogan;
23. 22/2017. Mihael Vujinović; sin Željkov i Kristine r. Marić; rođen 19. srpnja 2017., kršten 9. rujna 2017.; kum Verner Tomić;
24. 23/2017. Nevena Čerkez, kći Tonijeva i Danijele r. Raguž; rođena 17. srpnja 2017., krštena 16. rujna 2017.; kuma Ivana Perić;
25. 24/2017. David Papac; sin Markov i Matee r. Raguž; rođen 14. kolovoza 2017., kršten 17. rujna 2017.; kum Toni Jarak;
26. 25/2017. Marija Žilić, kći Zoranova i Josipe r. Mandurić, rođena 23. srpnja 2017., krštena 24. rujna 2017., kuma Martina Crnjac;
27. 26/2017. Karla Antunović, kći Markova i Kristine r. Tomić, rođena 19. srpnja 2017., krštena 23. rujna 2017., kuma Iva Sesar;
28. 27/2017. Nika Jarak, kći Zoranova i Mirjane r. Vučić, rođena 15. srpnja 2017., krštena 15. listopada 2017., kuma Ana-Marija Čosić;
29. 28/2017. Nika Papac, kći Filipova i Ivone r. Petrović, rođena 30. srpnja 2017., krštena 22. listopada 2017., kuma Martina Petrović;
30. 29/2017. Iva Stojanović, kći Željkova i Danijele r. Matešić, rođena 20. kolovoza 2017., krštena 28. listopada 2017., kuma Kristina Šindik;
31. 30/2017. Mateo Plavčić, sin Antin i Renate r. Krišto, rođen 20. kolovoza 2017., kršten 28. listopada 2017., kum Mijo Šušnjara;
32. 31/2017. Kruno Žlomislić, sin Antonijev i Kristine r. Pinjuh, rođen 3. rujna 2017., kršten 4. studenoga 2017., kum Mateo Lovrić;
33. 32/2017. Elena Jarak, kći Slavenova i Ivane r. Boras, rođena 13. rujna 2017., krštena 5. studenoga 2017., kuma Ana Boras;
34. 33/2017. Klara Kovačević, kći Darkina i Danijele r. Mayer, rođena 16. rujna 2017., krštena 9. prosinca 2017., kuma Antonija Kovačević;
35. 34/2017. Matej Andrić, sin Tonijev i Ane r. Kevo, rođen 7. rujna 2017., kršten 26. prosinca 2017., kum Mario Andrić;
36. 35/2017. Josip Beljo, sin Grgičin i Andrijane r. Luburić, rođen 30. listopada 2017., kršten 30. prosinca 2017., kum Zoran Bilić.

Iz Matice vjenčanih naše župe za 2017. godinu

1. Stjepan Vrcan i Igea Mehić; vjenčani 21. 1. 2017.
2. Goran Vranješ i Martina Perić; vjenčani 13. 5. 2017.
3. Antonio Pehar i Danijela Maslać; vjenčani 20. 5. 2017.
4. Marin Pavlinović i Petra Jokić; vjenčani 10. 6. 2017.
5. Josip Jurić i Matea Biličić; vjenčani 15. 7. 2017.
6. Andrej Marić i Marija Rajić; vjenčani 15. 7. 2017.
7. Goran Knezović i Marlena Trlin; vjenčani 4. 8. 2017.
8. Danijel Nikšić i Svjetlana Jozić; vjenčani 5. 8. 2017.
9. Josip Jerković i Irena Karlović; vjenčani 11. 8. 2017.
10. Emanuel Volarić i Glorija Galic; vjenčani 19. 8. 2017.
11. Tomislav Pervan i Dragana Drljo; vjenčani 19. 8. 2017.

Zlatni jubilarci: Nikola i Ruža Blažević

Posušje, 1967. - Buna, 2017.

Svetom Misom zahvalnicom naši su zlatni jubilarci u zajedništvu s djecom i unucima te rodbinom, priateljima i znancima zahvalili Presvetome Trojstvu za sve radosti i žalosti tijekom minulih 50 godina.

Nikola je rođen 8. siječnja 1939., a Ruža 12. svibnja 1942. Vjenčali su se u Posušju. Pričaju da su čitavu Misu preklečali. Iako im je to teško palo, upamtili su to i danas o toj zgodi pričaju unucima, djeci i svećeniku. Nikolu i Ružu Bog je obdario s četvero djece: Ana, Ilija, kojega je uzeo sebi, Vedran i Goran. Imaju petero unučadi: Ivana, Nikola, Katarina, Dunja i Iris i tri nevjeste: Darija, Magdalena i Damira.

Na početku sv. Mise jubilarce su pozdravili unuk i unuke prigodnim recitacijama parafrazirajući naše slavne hrvatske pjesnike.

Župnik je na početku sv. Mise pozdravio nazočne govoreći kako život nije med i mljeko. Uzeo je ovu rečenicu za pozdrav jer je Nikola pčelar te je priču uklopio praveći paralelu između pčelinjega rada i žrtve do izvrsnoga proizvoda, meda, koji nepće sladi. Zajednički život jednoga bračnoga para je sličan pčelinjem radu: ako su ženidbeni drugovi poput pčela radilica te svatko sa svoje strane učini ono što je potrebno kako bi zajednički život bio lijep, utoliko će imati prijatan život.

12. Sandro Josip Krezić i Maria Josephine Vučina; vjenčani 25. 8. 2017.
13. Andrej Lončar i Antonija Antunović; vjenčani 27. 8. 2017.
14. Marin Brajković i Ivana Kolano; vjenčani 16. 9. 2017.
15. Mihael Crepulja i Ana Šutić; vjenčani 16. 9. 2017.
16. Marin Krešo i Sandra Bekavac; vjenčani 22. 9. 2017.
17. Marin Jurčić i Ines Raguž; vjenčani 23. 9. 2017.
18. Mario Martić i Matea Bekavac; vjenčani 30. 9. 2017.
19. Antonio Šitum i Monika Knezović; vjenčani 7. 10. 2017.
20. Ivan (Davor) Obrdalj i Milka Mlakić; vjenčani 14. 10. 2017.

Dijamantni jubilarci: Petar i Dragica Jozić

Konjic, 1957. - Buna, 2017.

Svetom Misom zahvalnicom naši su dijamantni jubilarci željeli u zajedništvu s djecom, unucima, pravuncima i te rodbinom, priateljima i znancima zahvaliti Presevo me Trojstvu za sve radosti i žalosti

tijekom minulih 60 godina. Petar je sudjelovao u Misi a Dragica zbog zdravstvenih tegoba nije nazočila Euharistiji nego se kod kuće ispojedila i pričestila.

Petar, sin Petrov i Mandere Kovačević, rođen je 12. srpnja 1934., a Dragica, kći Ivana Andelića i Ruže r. Šimunović, rođena je 15. studenoga 1933. Vjenčali su se u Konjicu, 17. studenoga 1957.

Petra i Dragicu Bog je obdario s četvero djece: Dijana, Ružica, Marijana i Predrag (svi živi). Imaju osmero unučadi: Goran, Dragana, Danijel, Ana, Dragan, Andrija, Andela, Nikola; petero pravnučadi: Saša, Lana, Sara, Dunja i Katarina; zetovi su: Mišo, Zdravko i Marinko. Misna čitanja kao i molitvu vjernih pročitali su unuci.

Župnik im je uputio nekoliko riječi uspoređujući brak s dijamantom iako Petar nije Dragici kupio dijamantni zaručnički prsten, ali su dočekali dijamantni pir što je rijetkost.

Dragi dijamantni jubilarci, dočekali ste šezdesetu, dijamantnu obljetnicu, vašega vjenčanja. Zajednički vam je život bio često crn kao ugaj ili lomljiv kao grafitna olovka. Bili ste pod velikim pritiscima, vrelinom i studenima, ali ste znali i još uvijek znate od crnila i uglja pod životnim tegobama i teretima brusiti život kao dijamant.

Danas u zajedništvu s njima, tj. s vašim najmilijima, zahvaljujete dragom Bogu na svim godinama suživota i na svakom, od neba danom, daru. Neka vaš brak sjaji i dalje te se vaša svjetlost očituje u životu vaših potomaka.

Iz knjige prvopričesnika naše župe za 2017. godinu (23. travnja)

1. Latina Buhač	12. Anđelina Puljić	23. Ante Štrljo
2. Tomo Drljo	13. Dorijan Puljić	24. Mateo Topić
3. Ana Marija Knežević	14. Nikolina Puljić	25. Marko Vranjkić
4. Ana Marić	15. Tamara Puljić	26. Rafael Vujičević
5. Jana Markić	16. Fabian Selmanić	27. Ivan Vuković
6. Dorijan Maroš	17. Josipa Soldo	
7. David Milanović	18. Nikolina Soldo	
8. Ivana Nikolić	19. Petar Soldo	
9. Luka Nikolić	20. Sara Soldo	
10. Marija Pavlović	21. Ivan Šagolj	
11. Andrej Perić	22. Maja Šimunović	

Iz matice krizmanih naše župe za 2017. (22. travnja)

1. Toni Anđelić	12. Dalibor Perić
2. Lidija Batinić	13. Dario Perić
3. Luka Ćuraković	14. Ivana Perić
4. Ivan Dragić	15. Ana Petrović
5. Sara Dragičević	16. Andro Petrović
6. Stanko Gotovac	17. Dajana Pinjuh
7. Gabrijela Krešo	18. Nikolina Pinjuh
8. Krešo Krešo	19. Klara Puljić
9. Nina Kukrika	20. Marko Soldo
10. Marija Mlikota	21. Laura Topić
11. Marijan Pavlović	22. Toma Filip Zlomislić

Iz Matice umrlih naše župe za 2017.

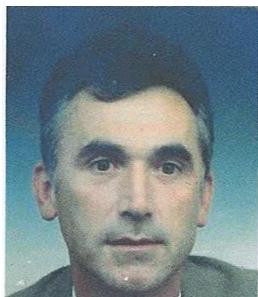
Martina Jurković

Zoran Krtić

Vera Gagro

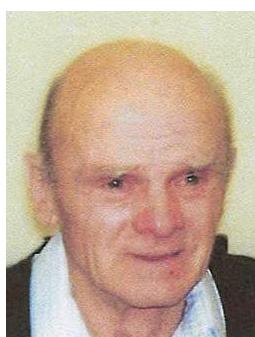
Drago Pandža

Božana Puljić

Josip Laštro

Franjo Pracajić

Lana Lovrić

Luka Lovrić

Milenko Perić

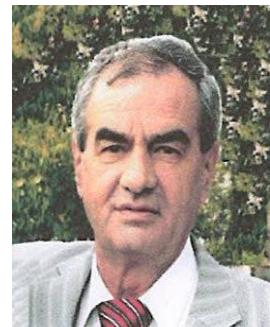
Zdravko Prkačin

Vinka Mustapić

Mara Glavina

Ljubomir Krtalić

Marko Gale

Ruža Verkić

Krešimir Krtalić

